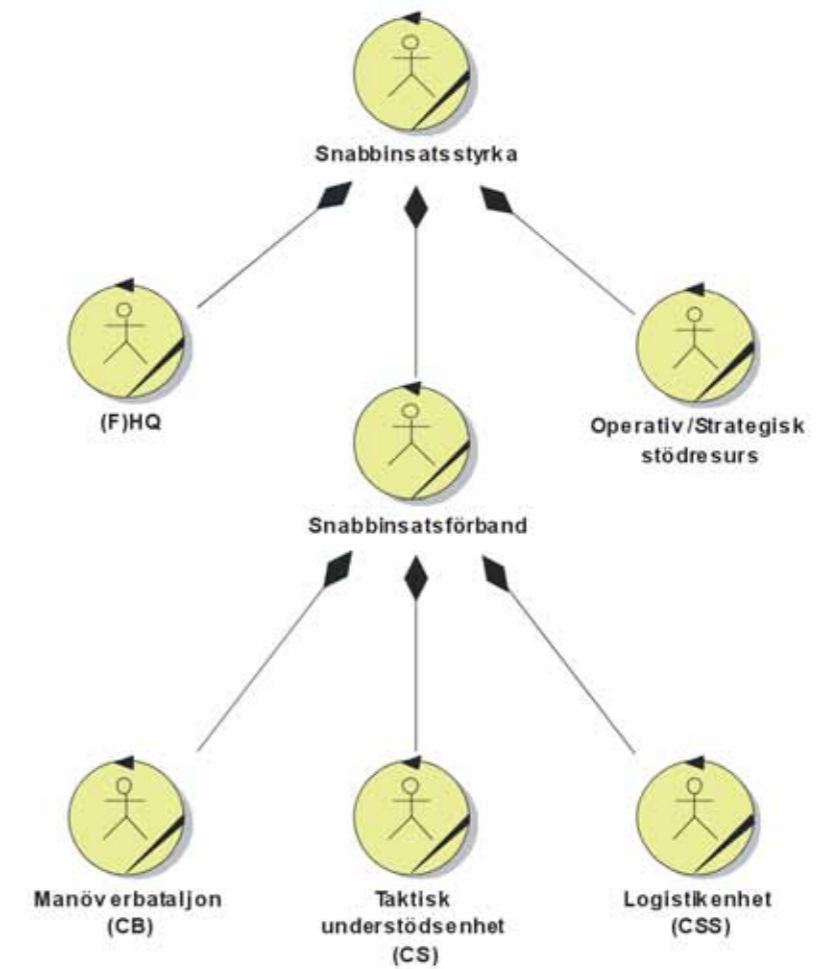

DENNIS ANDERSSON, JOHAN FRANSSON

FOI är en huvudsakligen uppdragsfinansierad myndighet under Försvarsdepartementet. Kärnverksamheten är forskning, metod- och teknikutveckling till nytta för försvar och säkerhet. Organisationen har cirka 1000 anställda varav ungefär 800 är forskare. Detta gör organisationen till Sveriges största forskningsinstitut. FOI ger kunderna tillgång till ledande expertis inom ett stort antal tillämpningsområden såsom säkerhetspolitiska studier och analyser inom försvar och säkerhet, bedömning av olika typer av hot, system för ledning och hantering av kriser, skydd mot och hantering av farliga ämnen, IT-säkerhet och nya sensorers möjligheter.

Dennis Andersson, Johan Fransson

Verksamhetsscenario för EU snabbinsatsstyrka

Rapportnr/Report no	FOI-R--2329--SE
Rapporttyp Report Type	Användarrapport User report
Utgivningsår/Year	2007
Antal sidor/Pages	73 p
ISSN	ISSN 1650-1942
Kund/Customer	FM
Forskningsområde Programme area	7. Ledning med MSI 7. C4I
Delområde Subcategory	71 Ledning 71 Command, Control, Communications, Computers, Intelligence
Projektnr/Project no	E7737
Godkänd av/Approved by	Johan Fransson

Totalförsvarets Forskningsinstitut FOI
Avdelningen för Ledningssystem
Box 1165
581 11 Linköping

Innehållsförteckning

Sammanfattning	6
Summary	7
1 Inledning	9
1.1 Syfte	9
1.2 Målsättning	10
1.3 Tidsplan	10
1.4 Styrande och påverkande dokument	11
1.5 Begrepp	13
1.6 Dokumentationsformer och notationstekniker	14
2 Beskrivning av EU snabbinsatsstyrka	15
2.1 Typinsatser för snabbinsatsstyrkan	16
2.1.1 Separation av stridande parter	16
2.1.2 Förebyggande av konflikt	16
2.1.3 Evakuering av personal	16
2.1.4 Stöd till humanitära insatser	16
2.2 Organisationsstruktur för snabbinsatsstyrkan	17
2.2.1 Manöverbataljon	17
2.2.2 Taktiska understödsenheter	18
2.2.3 Logistikenheter	18
2.3 Ledning av snabbinsatsstyrka	18
2.4 Externa aktörer till snabbinsatsstyrkan	19
2.4.1 Högre chef	19
2.4.2 Blåljusmyndigheter	20
2.4.3 Lokalt styre	20
2.4.4 Samhällsaktörer	20
2.4.5 Hälsoaktörer	20
2.4.6 Hjälporganisationer	21
2.4.7 Sidoordnade förband	21
2.4.8 Stridande parter	21
2.4.9 FM LOG	21
2.5 Insatsuppgifter för snabbinsatsstyrka	22
2.5.1 Upprätta POD	23
2.5.2 Upprätthålla POD	23
2.5.3 Skydda	24
2.5.4 Evakuera EU medborgare	25
2.5.5 Upprätta förbindelse	25
2.5.6 Upprätthålla förbindelse	26
2.5.7 Etablera kontakt med aktörer i insatsområdet	26
2.6 Sveriges snabbinsatsstyrkor	26
2.6.1 Organisering av en snabbinsatsstyrka	26
2.6.2 Sveriges bidrag till EU snabbinsatsstyrkor	26
2.6.3 Beskrivning av en generisk insats med snabbinsatsstyrkan	27
3 Utbildning av insatsförband	29

3.1	Utbildning och insatscykel för insatsförband	29
3.2	Utbildnings- och träningscykel	31
3.3	Utbildningsuppgifter	31
3.3.1	Utbildning	31
3.3.2	Träning och övning	33
4	Beskrivning av Mekaniserade förband	34
4.1	Typinsatser för Mekaniserade förband	35
4.2	Huvudinsatsuppgifter Mekaniserade förband	36
4.2.1	Ta	36
4.2.2	Slå	36
4.2.3	Fördröja	36
4.2.4	Försvara	36
4.2.5	Rensa	37
4.2.6	Öppna förbindelse	37
4.2.7	Skydda	37
4.3	Typinsatsuppgifter	37
4.3.1	Bevaka	37
4.3.2	Övervaka	38
4.3.3	Undsätta	38
4.3.4	Insats mot folkmassa	38
4.3.5	Skydda civila	38
4.3.6	Ta och försvara POD	38
4.3.7	Hindra gruppering	38
4.3.8	Tvinga till omgruppering	38
4.3.9	Avdela larmstyrka	38
4.3.10	Eskortera	38
4.3.11	Upprätta observationsplats	39
4.4	Vidmakthållande uppgifter	39
4.4.1	Upprätthålla uthållighet	39
4.4.2	Upprätthålla färdighet	39
4.5	Funktionsuppgifter	39
4.5.1	Underrättelsetjänst	40
4.5.2	Indirekt bekämpning	40
4.5.3	Luftstrid	41
4.5.4	Logistik	41
4.5.5	CBRN-skydd	41
4.5.6	Fältarbete	42
4.5.7	Ledning	42
4.6	Organisation	43
4.6.1	Ledningsdel	44
4.6.2	Insatsdel	45
4.6.3	Insatsorganisation	45
5	Ledning av insatsbataljon	46
5.1	Leda insats	47
5.1.1	Inrikta	47
5.1.2	Koordinera	51
5.1.3	Uppfölja	52
5.1.4	Utvärdera	53
5.2	Planera långsiktigt	54
5.3	Ledningsplatser	54
5.3.1	Ledning från främre ledningsplats	55

5.3.2	Ledning från två främre ledningsplatser _____	55
5.3.3	Ledning från främre ledningsplats med stöd av uppdragsledning _____	56
5.3.4	Ledning från främre ledningsplats med stöd för funktionsledning _____	56
5.3.5	Ledning från stabsplats _____	57
5.4	Ledningspersonal _____	57
6	Ramscenario för Snabbinsatsstyrka _____	59
6.1	Förutsättningar _____	59
6.2	Övergripande läge _____	61
6.3	Händelseförlopp _____	62
6.4	Möjliga incidenter _____	69
	Referenser _____	72

Sammanfattning

Sverige ansvarar för att i EUs regi sätta upp en nordisk Snabbinsatsstyrka (NBG) med 6 månaders beredskap från och med 2008-01-01. Detta förband skiljer sig från traditionella förband både i organisation och verksamhet och ställer därmed nya krav på de tekniska system som ska stödja Försvarmaktens ledning.

Projektet *Ledning Bataljon* ansvarar för utvecklingen av ledningssystemets tekniska del *Stridsledningssystem Bataljon* (SLB) samt framtagning av ledningsmetoder för bataljon inom markstridskrafterna. Modellering av EUs snabbinsatsstyrkors verksamhet och framtagande av dimensionerande ramsscenario är ett viktigt steg för att hitta de behov som införandet av snabbinsatsstyrkan ställer på ledningssystemet.

Detta dokument beskriver på förbandsnivå den verksamhet som en EU snabbinsatsstyrka har till uppgift att bedriva samt sammanställa den i ett scenario som kan analyseras för att hitta dimensionerande faktorer för framtida ledningssystem för Snabbinsatsstyrkan.

Nyckelord: verksamhetsmodellering, verksamhetsscenario, ledningssystem, NBG, Snabbinsatsstyrkan, UML, ledning, insats, markstrid

Summary

Sweden has accepted responsibility to create a Nordic Battlegroup (NBG) for standby from 2008-01-01 as part of the EU battlegroup programme. This unit has different tasks and organization than traditional Swedish military units thus it adds new requirements to the technical systems that are intended to support Command and Control (C2) of the Swedish Armed Forces (SwAF).

The project *Ledning Bataljon* is responsible for the development of the technical and methodological aspects of the proposed ground warfare C2 system (SLB). Business modeling and development of a bounding scenario is an important step in the process of finding the requirements that introduction of EU task forces is putting on the C2 system.

This document presents a UML business model of the task force activities and puts it together in a bounding scenario that can be further analyzed to find demands that will affect a future C2 system for the SwAF.

Keywords: business modeling, business scenario, NBG, EU task force, UML, command and control, C2, C2 systems, task, ground warfare

1 Inledning

På Markstridsskolan (MSS) genomförs utveckling av flera olika system för markdomänen. Systemen är både tekniska och verksamhetsmässiga system och de varierar i storlek och komplexitet från kängor i ett soldatsystem till stridsfordon i förbandssystem. Gemensamt för systemen är att de ska användas inom markdomänen och inom den verksamhet som genomförs. Systemen kommer att användas inom de insatsförband som utbildas, tränas och genomför insats. Ledningssystem utgör ett av de viktigare systemen då större delen av förbands information sprids via ledningssystemet.

Utveckling av system bör ske baserat på de behov som finns av systemstöd i verksamheten. Ett sätt att hålla samman utvecklingen på ett helhetsbaserat sätt är att utnyttja scenarion för att beskriva verksamheten, dess struktur och vilka aktiviteter som sker. Baserat på beskrivningar och modeller kan utveckling inriktas mot de behov som existerar i verksamheten. Alla tekniska krav analyseras och specificeras med spårbarhet till verksamheten och kan sedermera utvärderas mot framtagna scenarion.

MSS ansvarar för flera typförband i markdomänen, bland annat Mekaniserade förbandstyper, *mekaniserad bataljon 08*, *mekaniserad bataljon Lätt* samt *Manöverbataljon i EU snabbinsatsstyrka*. Dessa system kommer att användas som huvudsystem för den verksamhet som beskrivs. Som stöd för utbildning och träning finns träningsystem där MSS ansvarar både för utvecklingen och för drift, exempelvis: Ledningsträningssystem (LTA), stridsträningssystem (STA) och besättningsträningssystem (BTA).

LedutvE har som ansvar att utveckla och införa ett generellt ledningssystem för bataljon och lägre förband inom Försvarsmakten (FM) inom markdomänen. Ledningssystemet täcker samtliga delar av ett ledningssystem, d v s metod, teknik, organisation och personal. *Stridsledningssystem Bataljon* (SLB) utgör den tekniska delen av ledningssystemet och de övriga delarna dokumenteras i metodanvisningar för ledning. *Ledbat* är en fortsättning på det utvecklingsarbete som ledde fram till en funktionsutvecklingsmodell för SLB (FUM SLB) med inriktning på att tillgodose pansar/Mekbataljonens behov.

1.1 Syfte

Arbetet med att ta fram verksamhetsscenarion innebär att identifiera och strukturera den verksamhet markbaserade insatsförband genomför så att de faktorer som påverkar utvecklingen olika stödsystem görs tydliga.

Verksamhetsscenarion syftar till att möjliggöra sammanhållen utveckling av teknisk utrustning och tekniska stödsystem för insatsförband inom MSS ansvarsområde.

Verksamhetsscenarion ska också tillgodose FMV behov av beskrivning av verksamheten vid internationell insats för systemutvecklingsarbete med SLB SR 2. Underlaget ska medge dialog med FMV om fortsatt arbete med att ta fram dimensionerande scenarion.

Dokumentet avses användas vid arbete med utveckling av ledningssystem för markstridsförband av bataljonsstridsgrupps storlek. Dokumentet ska utgöra ett övergripande dokument där generella behov och målsättningar av förmågor på ett ledningssystem definieras utifrån förbands verksamhet. Dokumentet blir därmed styrande vid fortsatt utveckling av ledningssystemet.

1.2 Målsättning

Arbetes målsättning är att:

- Ta fram verksamhetsmodell för EU snabbinsatsstyrka
- Ta fram verksamhetsmodell för Mekaniserade förband (Mekbat 08 och Mekbat Lätt)
- Ta fram verksamhetsmodell för Ledning
- Ta fram ett scenario som beskriver en insats med EU snabbinsatsstyrka

Verksamhetsmodeller redovisas i detta dokument och dess bilagor. Samtliga modeller och beskrivning ska kunna användas för fortsatt modellering av lägre förbandsenheter och/eller funktioners uppgifter.

1.3 Tidsplan

Scenarioarbetet kommer att ske i två etapper där den första etappen ska ta fram verksamhetsscenarion för den verksamhet som sker inom ramen för EU snabbinsatsstyrka. Arbetet leds av Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) inom uppdrag att stödja LedutVE utveckling av SLB. Baserat på verksamhetsscenarion kommer dimensionerande scenarion tas fram för de aktiviteter och där det krävs tydligare beskrivning för att kunna kravställa, exempelvis för sambandssystemet eller för funktionen indirekt eld (IE). Vilka dimensionerande scenarion som ska utvecklas beror på det konkreta behov som finns på FMV och vad som är rimligt att ta fram. Dessa definieras gemensamt med verksamhets-scenariona som grund. I etapp 2 är det också möjligt att fortsätta framtagningen av scenarion för de lägre förbandsenheterna, ned till pluton, då huvudscenariot kommer att i huvudsak relatera till bataljons- och kompaninivå.

1.4 Styrande och påverkande dokument

Kapitlet anger vilka dokument som utgör grund för detta dokument och samt vilken påverkan de har haft på beskrivningarna.

Dokument	Innehåll	Påverkan på ledningssystem
MetodH Ledn Bat Grunder [2] och [11]	Dokumentet beskriver ledning av insatsbataljoner. [2] är den gamla fastställda version som fortfarande är gällande. I remissen [11] har metodhandboken uppdaterats och kopplats till ledningsmetoden IDC ² .	Dokumentet utgör den viktigaste metodstyrningen för ledningssystem för insatsbataljoner.
MetodH Ledn P-/Mekbat [3]	Dokumentet beskriver specifika ledningsmetoder för P/Mekbataljoner	Dokumentet innehåller erfarenheter från nyttjandet av FUM SLB och ett teknikstöds-påverkan på ledningsmetoderna. Dokumentet är ett resultat från förbandsövningar där ny ledningsmetod och nytt ledningsstöd utnyttjats tillsammans.
Verksamhetsmodell Mekaniserad bataljon & Bilagor [8]	Detta dokument beskriver en verksamhetsmodell för mekaniserad bataljon 90 och dess bilagor beskriver hur uppgifter realiseras med hjälp av aktivitetsdiagram.	Dokumentet innehåller verksamhetsuppgifter för både mekaniserad bataljon 90 och ledning av bataljonen. Mekaniserade bataljon 90 utgjorde målförband för kravställning av SLB etapp 1. Målförband för SLB etapp 2 är en snabbinsatsstyrka baserat på mekbat 08/mekbat lätt. I de fall Mekbat 90 verksamhetsuppgifter, eller delar av, fortfarande är gällande har dessa återvunnits.

Dokument	Innehåll	Påverkan på ledningssystem
<p>UTOEM Mekaniserad bataljon 08 [4]</p>	<p>Dokumentet innehåller målsättning för förbandstypen Mekaniserad Bataljon 08 som är en av de två mekaniserade förbandstyperna som Armén ansvarar för. Bataljonstypen utgör kärnan för de förband som skall kunna upprätta en snabb-insatsstyrka.</p>	<p>Målsättning definierar vilka uppgifter och förmågor som förbandstypen ska kunna lösa respektive inneha. Uppgifter och förmågor tolkas som några av de mest styrande bakgrundsfaktorena för utveckling av ledningssystemet. (I kravutveckling innebär det att förbandets förmågor utgör behov av ledningssystemets funktionalitet.)</p>
<p>UTOEM Mekaniserad bataljon Lätt [5]</p>	<p>Dokumentet innehåller målsättning för förbandstypen Mekaniserad Bataljon Lätt som är en av de två mekaniserade förbandstyperna som Armén ansvarar för.</p>	<p>Målsättning definierar vilka uppgifter och förmågor som förbandstypen ska kunna lösa respektive inneha. Uppgifter och förmågor tolkas som några av de mest styrande bakgrundsfaktorena för utveckling av ledningssystemet. (I kravutveckling innebär det att förbandets förmågor utgör behov av ledningssystemets funktionalitet.)</p>

Dokument	Innehåll	Påverkan på ledningssystem
UTOEM Manöverbataljon [6]	Dokumentet innehåller målsättning med operativa ramvillkor för vad som Manöverbataljonen i en snabbinsatsstyrka ska klara av.	Målsättningen innehåller de uppgifter som en Manöverbataljon ska klara av då den används i en snabbinsatsstyrka. Manöverbataljon är ett sammansatt förband som upprättas inför de tillfällen en snabbinsatsstyrka ska finnas tillgänglig. Manöverbataljonens delar utgörs av delar från andra förbandstyper, t.ex. Mekaniserad bataljon 08, och utgör således inte en egen förbandstyp.
FMLS 2010 [19]	FMLS 2010 innehåller riktlinjer för utformningen av ett nätverksbaserat försvar. Dokumentet omsätter FM Ledsyst mål och riktlinjer till vad som är teknisk realiserbar 2010.	I dokumentet finns grundscenarion som skall användas vid framtagning av underlag för ledningssystemsutveckling. Detta underlag påverkar utformningen av det ramsscenario som finns i dokumentet.

1.5 Begrepp

Begrepp	Förklaring
APOD	Flygavlastningsplats, t ex flygplats [från Eng: Airport of disembarkation]
CAS	Flygunderstöd [från Eng: Close Air Support]
CBRN	Samlingsbegrepp för kemi, biologi, radiologi och kärnkraft [från Eng: chemical, biological, radiological and nuclear]
EUFOR	EU-ledd styrka på ca 60 000 man, inkluderande alla vapengrenar
Evakuering	Evakuering avser att flytta personer från ett område där de utsätts för hot av något slag.
FAC	Framskjuten eldledare, dirigerar flygunderstöd från framskjuten position på marken. [från Eng: Forward Air Controller]
Force Commander, Force Cdr	Chef för en snabbinsatsstyrka som bistås av en stab, (F)HQ. Staben bedriver ledning på den operativa nivån.
GFI	Genomförandeidé
IDC ²	Integrerad dynamisk ledningsmetod
IGU	Indelning, gruppering och uppgift
II	Internationella insatser

Intresseområde	Intresseområde avser ett större område än uppdragsområde där det kan förekomma verksamhet som påverkar förbandets insats i uppdragsområdet. Från intresseområdet samlas underrättelser och information in. [<i>från Eng: Area of interest</i>]
IO	[<i>från Eng: International organizations</i>]
L1	Främre ledningsdel i en bataljon där bataljonchefen leder.
L2	Främre ledningsdel i en bataljon där stf bataljonchef verkar. Denna ledningsdel används inte alltid vid insats.
L3	Bakre ledningsdel i en bataljon.
MB	Målbild
MNTF	Multinationell insatsstyrka [<i>från Eng: Multinational task force</i>]
NGO	[<i>från Eng: Non governmental organizations</i>]
NI	Nationella insatser
NSE	Den nationella logistikenheten. En anpassad enhet för att kunna svara upp mot behov vid t ex flygplats eller hamn. [<i>från Eng: National Support Element</i>]
OPE	Operativa enheten
OPT	Observationsplats [<i>från Eng: Observation point</i>]
OXA	Oexploderad ammunition
POD	Avlastningsplats [<i>från Eng: Port of disembarkation</i>]
SL	Stridsledningsoleat.
Snabbinsatsstyrka	En snabbinsatsstyrka innefattare ledningsenheter, manöverförband med stödenheter och eventuella operativa/strategiska stödresurser [<i>Eng: Rapid Reaction Force alt. EU Battle Group Package</i>]
Snabbinsatsförband	Ett snabbinsatsförband innehåller manöverförband och stödenheter [<i>Eng: Rapid Reaction Unit alt Battle Group</i>]
SPOD	Sjöavlastningsplats, t ex hamn [<i>från Eng: Sea port of disembarkation</i>]
Strategisk flygplats	Strategisk flygplats har stor kapacitet att ta emot större transportflygplan (av typen AN-124). Ofta finns dessa flygplatser utanför operationsområdet vilket innebär att hotbild saknas eller är mycket låg. Vid platsen finns stor organisation för att hantera flöde av logistik.
Taktisk flygplats	Taktisk flygplats har mindre kapacitet och tar endast emot mindre flygplan (av typen C-130) och de ligger ofta i operationsområdet. Visst hot kan förekomma. Begränsad organisation på marken för att sköta om logistik.
Uppdragsområde	Uppdragsområde är det område där förbandet löser sin uppgift inom. Chefen för förbandet har ansvar för detta område. [<i>från Eng: Area of responsibility</i>]

1.6 Dokumentationsformer och notationstekniker

I detta dokument har Unified Modelling Language (UML) tillämpats. UML är ett standardiserat beskrivningsspråk som utnyttjas t ex för att beskriva verksamhet i organisationer och systemutvecklingsrelaterad verksamhet. De uppgifter samt organisationsbilder som presenteras i dokumentet är således modellerande enligt UML, dock har terminologin ändrats något samt verksamhetsbegreppen översatts till svenska.

2 Beskrivning av EU snabbinsatsstyrka

Snabbinsatsstyrka är ett EU-koncept som kommer att styra en stor del av Försvarets verksamhet de närmaste åren. Sverige har inom EU åtagit sig ett sammanhållande ansvar för en av de snabbinsatsstyrkor som nu sätts upp av EU-länderna. Snabbinsatsstyrkorna kommer vara ett av flera viktiga instrument i EU:s krishanteringsförmåga. [1]

Snabbinsatsstyrkan är en resurs avsedd för snabba insatser vid EU-ledda krishanteringsoperationer inom hela konfliktskalan. Detta innebär att snabbinsatsstyrkan ska ha förmåga att lösa uppgifter med varierande ambitionsnivå inom de olika insatsscenarierna. Snabbinsatsstyrkan kan lösa uppgifter som en del av en större styrka, (EUFOR), eller som en självständig styrka

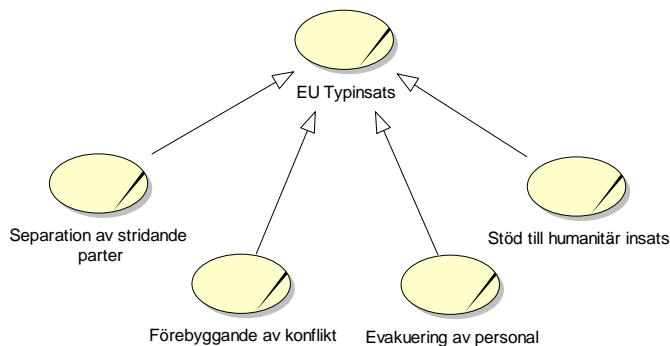
Snabbinsatsstyrkan ska i stort sett kunna sättas in globalt men som ett planeringsantagande för insats nyttjas 6000 km från Bryssel och under varierande terrängförhållanden samt i urbaniserad miljö med förstörd och/eller lågt utvecklad infrastruktur och under alla årstider, väder och ljusförhållanden. Undantaget är klimatzon C3 (allvarlig kyla) C4 (extrem kyla) enligt STANAG 2895. Snabbinsatsstyrkan ska ha förmåga att verka i operationsområdet under 30 dagar och efter förstärkning med logistikresurser kunna verka upp till 120 dagar.

Snabbinsatsstyrkan ska kunna lösa sina huvuduppgifter i miljöer med tänkbara hot i form av terrorism, elektronisk krigföring samt kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära riskzoner. Det senare omfattar miljöer av typen "läckande fabrik" men omfattar ej stridsinsatser i CBRN-miljö.

EU kommer, om alla planer infrias, att ha omkring tolv snabbinsatsstyrkor enligt *Battlegroup*-konceptet till sitt förfogande. Från och med 2008-01-01 finns ständigt två insatsstyrkor i beredskap. Beredskapstiden löper under sex månader.

2.1 Typinsatser för snabbinsatsstyrkan

EU har i ett antal dokument [22] specificerat uppgifter för förband som ska verka inom EU:s mandat inom ett insatsområde, se Figur 1. Dessa uppgifter är vad EU efterfrågar av de förband som kommer att ingå i de olika snabbinsats-enheterna, antingen enskilt eller som del i större styrka (EUFOR).

Figur 1 I diagrammet illustreras insatsuppgifter för EU snabbinsatsstyrka.

2.1.1 Separation av stridande parter

Uppgiften *Separation av stridande parter* [Eng: *Separation of Parties by Force (SOPF)*] utförs av EUFOR och innebär att snabbinsatsstyrkan ska etablera och skydda ledning och logistik vid en taktisk flygplats (APOD) och en hamn (SPOD) samt upprätta och upprätthålla en förbindelse mellan flygplatsen och hamnen.

2.1.2 Förebyggande av konflikt

Uppgiften *Förebyggande av konflikt* [Eng: *Conflict Prevention (CP)*] utförs av EUFOR och innebär att snabbinsatsstyrkan ska upprätta en eller flera interimistiska avlastningsplatser (POD) samt säkra och upprätthålla en förbindelse mellan ankomstplatserna.

2.1.3 Evakuering av personal

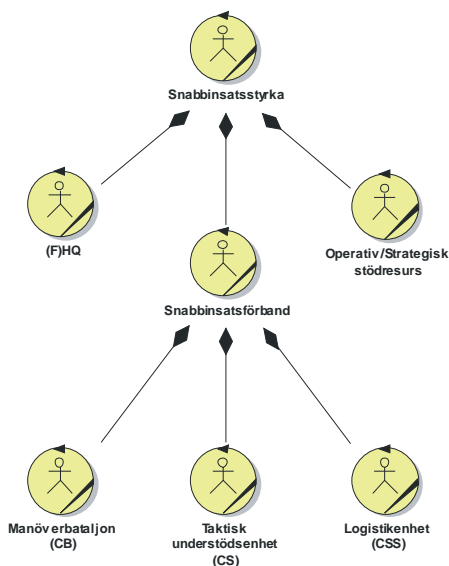
Uppgiften *Evakuering av personal* [Eng: *Evacuation operation in a non permissive environment (EO)*] innebär att snabbinsatsstyrkan ska evakuera personal från ett kris- eller konfliktdrabbat område.

2.1.4 Stöd till humanitära insatser

Uppgiften *Stöd till humanitära insatser* [Eng: *Assistance to humanitarian operation (HA)*] innebär att snabbinsatsstyrkan ska stödja humanitära organisationer i en kris eller ett konfliktläge. Hotbilden inom uppgiften är låg och utgörs främst av sjukdomar, kriminella eller motsträviga personer. I uppgiften ingår att förbandet ska skydda och säkra flygplats, prioriterade vägar och distributionsplatser/depåer samt eskortera prioriterade förnödenhetstransporter.

2.2 Organisationsstruktur för snabbinsatsstyrkan

Snabbinsatsstyrkan består av ett (*begränsat*) högkvarter för ledning [*Eng: (Force) Headquarters ((F)HQ)*], ett snabbinsatsförband [*Eng: Battle Group (BG)*] och eventuella föridentifierade operativa och strategiska stödresurser [*Eng: Pre-identified operational and strategic enablers*]. Snabbinsatsförbandet består i sin tur av en manöverbataljon [*Eng: Core Battalion (CB)*], taktisk understödsenhet [*Eng: Combat Support (CS)*] och logistikenhet [*Eng: Combat Service support (CSS)*], se Figur 2. Snabbinsatsstyrkan sammansättning kan vara olika beroende på vilken insats som genomförs, d v s antalet kompanier i manöverbataljon, underenheter i Taktisk understödsenhet och Logistikenhet varierar.

Figur 2 | diagrammet illustreras organisationsstrukturen för snabbinsatsstyrkan.

2.2.1 Manöverbataljon

Bataljonen ska kunna verka i samlat förband men även kunna lösa självständiga uppgifter ner till kompani- och plutonsnivå. Bataljonen ska ha fordon som medger hög operativ rörlighet och hög taktisk/stridsteknisk rörlighet. Fordonen ska i största möjligaste mån vara splitterskyddade. Hela eller delar av fordonsparken (lätta splitterskyddade fordon) ska vara transporterbara i C-130. [6]

Bataljonens enheter ska kunna flygtransporteras med eller utan fordon. Tyngre fordon och utrustning kan behöva transporteras med fartyg och kan anlända till operationsområdet flera dygn efter att truppen har anlänt. [6]

Manöverbataljonen för NBG08 består av ett stabs-/understödskompani, 3 skyttekompanier samt ett trosskompani.

2.2.2 Taktiska understödsenheter

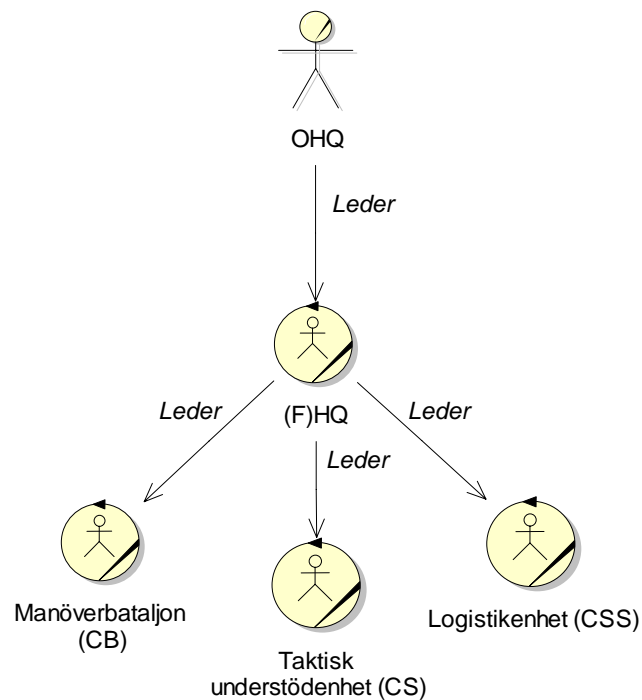
De taktiska understödsenheterna anpassas efter varje insats beroende på aktuella krav och hotbilder associerade med respektive insatsmiljö. För NBG08 består understödsenheterna av ett urval av ING, HKP, ISTAR, LV, flygunderstöd, FAC, CBRN och skydd.

2.2.3 Logistikenheter

Logistikenheter anpassas efter varje insats beroende på aktuella behov för respektive insats. För NBG08 består logistikstödet av ett urval av LOG, SJV, GIS, CIMIC och MP.

2.3 Ledning av snabbinsatsstyrka

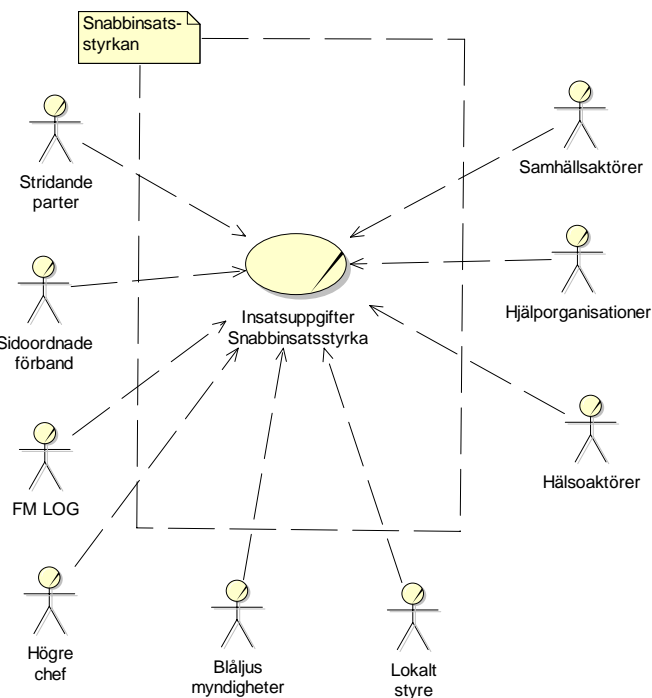
På militärstrategisk nivå förbereds och leds snabbinsatsstyrkan av Operational HeadQuarters (OHQ). OHQ är multinationellt och har förmåga att leda stridskrafter från samtliga vapenslag. På operativ nivå leds snabbinsatsstyrkan av ett svenskt (F)HQ (reducerat FHQ) eller ett av EU lett ordinarie FHQ.

Figur 3 | diagrammet illustreras *ledningsförhållanden* för snabbinsatsstyrkan.

2.4 Externa aktörer till snabbinsatsstyrkan

Snabbinsatsstyrkan utbyter information med ett flertal olika aktörer utanför det egna förbandet under en insats. Dessa aktörer är både civila och stridande lokala aktörer i insatsområdet samt andra militära enheter och hjälporganisationer, se Figur 4.

Figur 4 | diagrammet illustreras *externa aktörer till snabbinsatsstyrkan*.

2.4.1 Högre chef

Med högre chef (HC) avses chefer i ledningskedjan med mandat att påverka förbandets verksamhet. Chef kan vara den direkta överordnade chefen, men chef kan även utgöras av den som i särskilda avseende har rätt att ge order till förbandet. Såväl civila som militära chefer kan komma att påverka förbandet. Förbandet har behov av att kunna utbyta information med chefer. Detta kan vara order men även annan information såsom underrättelser, logistikinformation eller andra funktionella direktiv. Högre chefs order och direktiv kan behöva distribueras till hela förbandet och under samtliga skeden. Informationen som sänds från högre chef kan vara såväl bild, tal, text, data och skall kunna mottagas vid valfri ledningsplats. Förbandet skall även kunna sända information tillbaka till HC. Förbandet skall kunna ta del av planeringsunderlag under pågående planering, vilket vi kan markera synpunkter i som HC kan ta del av. Under genomförande skall förbandet få uppdaterade orderpunkter, orienteringar, nya order efter hand, nya hänvisningar, nya skedesmålbilder mm. Vidare skall förbandet kunna rapportera eget förbands status, lösta uppgifter, stridsvärde, rapporter om aktörer, terrängförändringar, sprida våra positioner, riskområden, tänkta grupperingsplatser, gränser och utgivna bataljonsorder. Förbandet skall kunna upprätta talkommunikation, med möjlighet till flera simultana kanaler för att stabsmedlemmar ska kunna samverka med varandra.

2.4.2 Blåljusmyndigheter

Med blåljusmyndigheter avses de funktioner som förknippas med räddning, undsättning och ordningshållning. Främst avses polis, ambulans- och räddningstjänst. En stor del av förbandets uppgifter faller väl in i dessa organisationers verksamhetsområden och resurser kan behöva samordnas från båda sidor. Härvid behöver information utbytas avseende transportresurser, grupperingar, aktuella fokusområden, farliga anläggningar/verksamheter, konstruktionsritningar för viktiga byggnader, kriminalitetens utbredning, fakta om kriminella personer etc. Likaså är denna verksamhet mycket beroende av väl fungerande sambandssystem, varför möjlighet att verka på varandras frekvenser är av stor betydelse.

2.4.3 Lokalt styre

Med lokalt styre avses de aktörer som såväl direkt som indirekt styr över samhällsfunktioner inom förbandets operationsområde. Hit räknas främst politiker, nämnder och religiösa organisationer. Förbundet ser det väsentligt att knyta skapa goda kontakter med det lokala styret, i syfte att dels vinna omgivningens förtroende och dels att underlätta den egna verksamheten. Förbundet behöver samverka med dessa organisationer och till del utbyta information. Exempelvis behöver förbundet uppgifter om kontaktpersoner, lokala bestämmelser och förordningar, demografiska förhållanden, stadsplaner eller motsvarande.

2.4.4 Samhällsaktörer

Med samhällsaktörer avses de organisationer, föreningar, företag, intressegrupper etc. som kan påverka ett militärt förbands verksamhet i operationsområdet/intresseområdet. Dessa aktörer kan påverka operationsområdet främst ekonomiskt, diplomatiskt eller genom att påverka befolkningens förtroende för förbundet (läs: den militära operationen). Förbundet måste ha mandat och regler för att kunna hantera dessa organisationer. Detta kan innebära att förbundet har ekonomiska medel för att stödja lokala insatser; exempelvis hjälpa till att bygga upp en skola, stödja med vägbygge eller dela ut förnödenheter. Förbundet ser det väsentligt att knyta goda kontakter med det lokala styret, i syfte dels att vinna omgivningens förtroende dels att underlätta den egna verksamheten.

För att hantera dessa samhällsaktörer, måste förbundet ha kontaktnät mot de olika organisationerna i området eller andra beroende. Förbundet kan ha behov av att såväl delge som inhämta information kring dessa samhällsaktörer. Detta innebär att uppgifter kring kontaktpersoner, organisationsformer, religiösa grupperingar, väsentliga geografiska områden, demografiska förhållanden måste finnas tillgängliga i förbandets ledningssystem.

2.4.5 Hälsoaktörer

Med Hälsoaktörer avses de personer/organisationer som bidrar till förbättrad hälsa inom det aktuella operationsområdet. Främst avses sjukvård/sjukhus samt funktioner för renhållning och vattenrening. Förbundet kan komma att behöva utbyta information med dessa aktörer. Främst gäller det område som berör sjukvårdsresurser, fordonstransporter, sanering, sophantering och vattenrening. Förbundet måste kunna följa upp de resurser som finns inom operationsområdet. Detta innebär att förbundet måste ha information om viktiga platser; exempelvis sjukhus, vatten- och reningsverk, sopstationer och tillhörande transportorganisationer för respektive resurs.

2.4.6 Hjälporganisationer

Med hjälporganisationer avses de organisationer som bistår med humanitär hjälp. Dessa kan vara såväl lokala som internationella; exempelvis röda korset/halvmånen, religiösa föreningar, läkare utan gränser. Förbandet kan komma att behöva samordna verksamhet mot dessa organisationer, främst när det gäller evakueringsuppdrag och vid stöd till humanitära insatser. Detta innebär att förbandet måste ha kontaktuppgifter över personer i de aktuella hjälporganisationerna samt förmågan att utbyta information; exempelvis positioner, personfakta, fordons- och transportbehov, platser för evakuering och sjukvård.

2.4.7 Sidoordnade förband

Med sidoförband avses militära enheter från egen eller annan nation. Dessa enheter ingår i normalfallet i samma ledningsstruktur. Förbandet kan såväl direkt som indirekt samverka med sidoförband. Vid indirekt samverkan, går ledningskedjan via högre chef.

Förbandet har behov av att kunna utbyta planer, gränser, framryckningsvägar och grupperingsplatser, positioner, riskområden samt rapporter om aktörer och individer, terrängförändringar, lokala resurser i form av vattentappställen, drivmedelsanläggningar, verkstäder. Kommunikation med sidoförband bedöms ske via tal, video och text. Vid nära samverkan med annat förband kommer behov av att kunna dela/få automatiskt uppdaterade positionsangivelser.

2.4.8 Stridande parter

Med stridande parter avses de parter som kan påverka förbandets möjlighet att verka. De stridande parterna kan utgöras av nationer eller organisationer eller en kombination av dessa. De stridande parterna kan variera såväl i storlek som i militär styrka. Förbandet avser att genomföra verksamhet inom ett område där en eller flera parter finns (direkt och/eller indirekt) närvarande. I ett internationellt perspektiv har förbandet mandat att hantera de stridande parterna. Dessutom har oftast de stridande parterna, tillsammans med internationella organisationer (FN, EU etc), undertecknat avtal om exempelvis eld upphör och/eller att man givit legitimitet åt förbandet att lösa uppgifter inom det aktuella området. De stridande parterna har därmed skyldighet att underordna sig förbandets verksamhet.

Förbandet kan behöva samverka med de stridande parterna för att kunna lösa sina uppgifter, exempelvis genom förhandling eller diplomatiska lösningar. Förbandet är även i behov av underrättelser om parternas kapacitet, främst avseende styrkor, beväpning, gruppering, lager, transportvägar samt intentioner och avsikter. Härvid kan förbandet vara i behov av information om nyckelpersoner; foto och personuppgifter och andra igenkänningstecken och relationer mellan avdelningar och personer. Likaså finns behov av att veta kopplingar till religiösa och etniska rörelser.

Då förbandet analyserar given uppgift, är det viktigt att veta de stridande parternas svaga punkter samt deras framgångsfaktorer. Likaså måste förbandet veta vilka avtal som ingåtts eller har brutits. Förbandet kan även behöva ta emot information direkt från de stridande parterna, för att sedan implementera detta i det tekniska ledningssystemet; fakta, kartbilder, positioner, foton etc.

2.4.9 FM LOG

Med Försvarmaktens logistikenhet (FM Log) avses den centrala underhållsfunktion som förnödenhetsförsörjer förbandet i hela dess livscykel; utbildning, träning, insats, avveckling. Förbandet måste inom alla delar i livscykeln kunna avropa tjänster ur FM

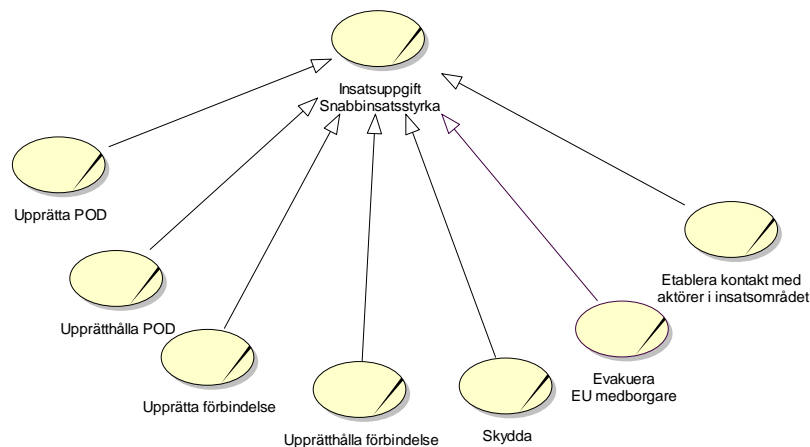
Log; förnödenheter, sjukvård, transportkapacitet, reparationer och service. FM Log svarar dels för underhållsfunktioner (ledning, administration, förråd etc) från såväl Sverige som i anslutning till operationsområdet. I operationsområdet har FM Log möjlighet att verka från flera platser. Härvid är det viktigt att förbandet har goda samverkansmöjligheter och möjlighet till informations utbyte till samtliga av dessa platser och system.

Sammantaget innebär detta att förbandet skall från vagnsinstallation kunna kommunicera med FM Log-förband, vilka kan ha grupperat utanför vårt uppdragsområde. Förbandet skall kunna kommunicera med tal, textmeddelanden samt överföra oleat innehållande framryckningsvägar, terränginformation samt kunna se deras positioner på transporter fram till våra grupperingar. Förbandet skall också kunna genomföra beställningar av förnödenheter, transporter från vagnsinstallation för S4-funktionen. Saldon för förnödenheter ska vara sökbara från förbandet till FM Log framgrupperade delar samt från NSE motsv. in i våra lager. Möjlighet till expertstöd från Sverige ska vara möjligt genom att via tal och överförda (still)bilder kunna nå personal på ordinarie arbetsplats i Sverige.

2.5 Insatsuppgifter för snabbinsatsstyrka

För att genomföra de av EU föreskrivna typinsatserna måste snabbinsatsstyrkan ha förmåga att genomföra ett flertal uppgifter inom ramen för en insats. Uppgifterna är en strukturerad och likställd sammanställning av de uppgifter som definieras i [6].

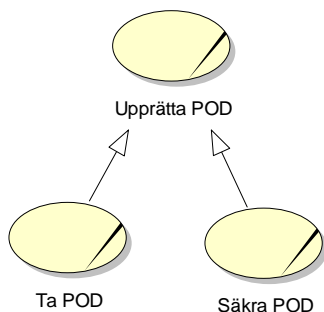
En snabbinsatsstyrka skall kunna utföra *Upprätta POD*, *Upprätthålla POD*, *Upprätta förbindelse*, *Upprätthålla förbindelse*, *Skydda*, *Evakuera EU medborgare* samt *Etablera kontakt med aktörer i insatsområdet*, se Figur 5.

Figur 5 | diagrammet illustreras *insatsuppgifter för snabbinsatsstyrka*.

2.5.1 Upprätta POD

Uppgiften *Upprätta POD* (*plats för avlastning, [Eng: Place of Disembarkation]*) innebär att snabbinsatsstyrkan grupperar i ett tilldelat område för att i en vidare omfattning kunna genomföra beredduppgifter. I begreppet POD innefattas de båda POD:arna för sjö (SPOD) och luft (APOD) och antagandet är att uppgiften är lika för dessa. Att genomföra uppgiften *Upprätta POD* inkluderar deluppgifterna *Ta POD* och *Säkra POD*, se Figur 6.

Figur 6 I diagrammet illustreras deluppgifter för uppgiften *Upprätta POD*.

Ta POD

Uppgiften *Ta POD* innebär att snabbinsatsstyrkan tar den terräng där POD:en finns för att få kontroll över området. I området får det endast finnas mindre fientliga styrkor. Efter tagandet får det inte finnas motståndare som kan påverka snabbinsatsstyrkans verksamhet.

Säkra POD

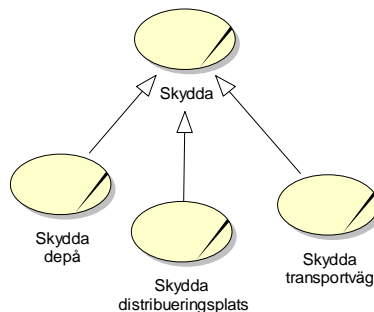
Uppgiften *Säkra POD* innebär att förbandet genomför aktiviteter för att möjliggöra att platsen kan användas för avsedd verksamhet dvs flyg kan anlända till APOD eller fartyg till SPOD. Snabbinsatsstyrkan kan om det krävs genomföra rensning av området för att omhänderta kvarvarande fientliga enheter eller genomföra förhandling med lokala parter. Efter säkrandet får det inte finnas motståndare kvar som kan påverka POD:s verksamhet.

2.5.2 Upprätthålla POD

Uppgiften *Upprätthålla POD* innebär att förbandet upprätthåller platsen för att möjliggöra andra förbands verksamhet från platsen. Uppgiften innebär att personal ingående i förbandet kontinuerligt arbetar för att vidmakthålla kontroll över området, t.ex. personal bemannar infartsvägar till grupperingsplats, kontinuerligt patrullerar basområdet, inhämtar underrättelser och etablerar kontakt med parter i området.

2.5.3 Skydda

Uppgiften *Skydda* innebär att snabbinsatsstyrkan skyddar verksamhet vid olika platser i insatsområdet samt transportvägar i samband med humanitära insatser. Uppgiften *Skydda* inkluderar deluppgifterna *Skydda depå*, *Skydda distribueringsplats* samt *Skydda transportväg*, se Figur 7.

Figur 7 I diagrammet illustreras deluppgifter för uppgiften *Skydda*.

Skydda depå

Uppgiften *Skydda depå* innebär att snabbinsatsstyrkan genom avdelad personal försvarar depåer, dels från parters anfalls-/sabotageförsök dels från mindre stölder, civila uppror, plundringsförsök eller annan störande verksamhet. Uppgiften innefattar kontinuerlig bevakning från fasta observationsplatser samt patrullering.

Skydda distributionsplats

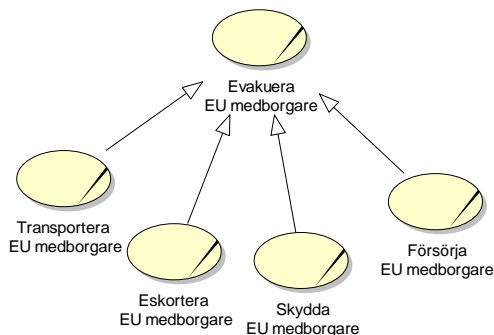
Uppgiften *Skydda distributionsplats* innebär att snabbinsatsstyrkan skyddar distributionsplatser för humanitär verksamhet. Hotbilden är främst civila uppror vilket medför att snabbinsatsstyrkan måste vara beredd genomföra insats mot folkmassa och omhändertata civila.

Skydda transportväg

Uppgiften *Skydda transportväg* innebär att snabbinsatsstyrkan bevakar och skyddar transportvägar i samband med humanitära insatser. Hotbilden är främst civila uppror, rån- och plundringsförsök mot de humanitära transporter som förekommer på vägen.

2.5.4 Evakuera EU medborgare

Uppgiften *Evakuera EU medborgare* innebär att snabbinsatsstyrkan planerar och genomför evakuering av EU-medborgare från oroshärdar till säkrare uppsamlingsplats för senare vidare transport ut ur konfliktområde. Uppgiften *Evakuera EU medborgare* inkluderar deluppgifterna *Transportera EU medborgare*, *Eskortera EU medborgare*, *Skydda EU medborgare* samt *Försörja EU medborgare*, se Figur 8.

Figur 8 I diagrammet illustreras deluppgifter för uppgiften *Evakuera EU medborgare*.

Transportera EU medborgare

Uppgiften *Transportera EU medborgare* innebär att förbundet är ansvarig för att transportera EU medborgare från evakueringsområde till uppsamlingsplats med hjälp av lokala transportresurser. Uppgiften kan innebära att transporterna framförs av egen eller lokal personal.

Eskortera EU medborgare

Uppgiften *Eskortera EU medborgare* innebär att förbundet eskorterar transporter av EU medborgare. Uppgiften innebär ett ansvar för den militära chefen att omhänderta och skydda civil personal på motsvarande sätt som den egna militära personalen.

Skydda EU medborgare

Uppgiften *Skydda EU medborgare* innebär att förbundet skyddar EU medborgare. Uppgiften innebär ett ansvar för den militära chefen att omhänderta och skydda civil personal på motsvarande sätt som den egna militära personalen.

Försörja EU medborgare

Uppgiften *Försörja EU medborgare* innebär att den militära chefen ser till att försörja EU medborgare med livsmedel och andra livsnödvändigheter en begränsad tid inför en evakuering.

2.5.5 Upprätta förbindelse

Uppgiften *Upprätta förbindelse* innebär att snabbinsatsstyrkan öppnar och säkrar transportvägar och kommunikation mellan objekt. Uppgiften kan medföra att snabbinsatsstyrkan behöver genomföra broläggning, minröjning, kabeldragning och upprättande av fasta kommunikationsplatser.

2.5.6 Upprätthålla förbindelse

Uppgiften *Upprätthålla förbindelse* innebär att snabbinsatsstyrkan kontinuerligt patrullerar, bevakar och vidmakthåller förbindelse mellan två objekt.

2.5.7 Etablera kontakt med aktörer i insatsområdet

Uppgiften *Etablera kontakt med aktörer i insatsområdet* innebär att snabbinsatsstyrkan upprättar kontaktvägar med aktörer inom operationsområdet såsom andra militära enheter, fraktioner och civila myndigheter för att inhämta och sprida information. Uppgiften syftar till att få en överblick och tillgång till de övriga aktörernas gruppering, resurser och underrättelser etc.

2.6 Sveriges snabbinsatsstyrkor

2.6.1 Organisering av en snabbinsatsstyrka

En snabbinsatsstyrka organiseras av de förband som finns organiserade i Sveriges FM. Delar av flera olika förband kommer att sättas samman för att skapa en snabbinsatsstyrka. Det kommer alltså inte att finnas en färdig förbandstyp som heter snabbinsatsstyrka, utan den skapas genom att befintliga förband kompletteringsutbildas.

Exempelvis kan en snabbinsatsstyrka skapas av två kompanier från en utbildad mekaniserad bataljon 08 och det tredje kompaniet från en utbildad mekaniserad bataljon lätt.

För de två första Snabbinsatsstyrkorna kommer fullständig modularitet inte att vara möjligt på grund av att förbandstyperna mekaniserad bataljon 08 och mekaniserad bataljon lätt inte är införda.

2.6.2 Sveriges bidrag till EU snabbinsatsstyrkor

Sveriges regering har fattat beslut om att sätta upp en insatsstyrka som ska vara i beredskap första halvåret 2008. Inriktning finns att med treåriga cykler sätta upp en insatsstyrka med tio dagars beredskap i sex månader. Aktiviteter är påbörjade för snabbinsatsstyrkan anno 2008, 2011 samt 2014.

NBG 08

Sverige kommer att vara sammanhållande för en nordisk snabbinsatsstyrka [*Eng: Nordic Battle Group (NBG)*], benämnd NBG 08, som fr o m 2008 ska finnas tillgänglig för insats. NBG 08 utgör en snabbinsatsstyrka på 2400 soldater där Sverige står för den största andelen soldater tillsammans med Finland, Norge och Estland. Som ledande nation har Sverige huvudansvaret för styrkans manöverbataljon vilken kommer att utgöras av en förädlad mekaniserad skyttebataljon för internationell tjänst (Mekbat 90 Int). Finland planerar för 200 personer med huvudsakligen en granatkastarpluton samt personal för GIS och CBRN-tjänst. Norge kommer huvudsakligen att ansvara för ett fältsjukhus och planerar för 150 personer medan Estland deltar med cirka 50 personer som kommer att svara för en vakt- och eskortpluton. Eventuellt kan Irland tillkomma, då inom områdena eskort och sjukvård. Militärstrategisk ledning sker genom OHQ grupperat i Storbritannien.

2.6.3 Beskrivning av en generisk insats med snabbinsatsstyrkan

Vid insats med snabbinsatsstyrkan kommer förband och materiel att flyttas från lager i Sverige till insatsområdet. Förflyttningen av materiel beror på om tyngre fordon ska tas med till insatsområdet eller inte. Krävs stridsfordon eller annan tung materiel behöver dessa transporteras sjövägen. Övriga delar transporteras med flygplan till en strategisk flygplats i närheten av insatsområdet. Därifrån flyttas förbandet vidare till insatsområdet med mindre flygplan eller via marsch. Eventuellt kan förbandet lyftas direkt in i insatsområdet utan att mellanlanda på en strategisk flygplats om området bedöms tillräckligt lugnt.

En schematisk bild över händelseförloppet på en generisk insats med snabbinsatsstyrkan, från beslut om insatsens genomförande till transport till insatsområdet med insats och avlösning, ges i Figur 9.

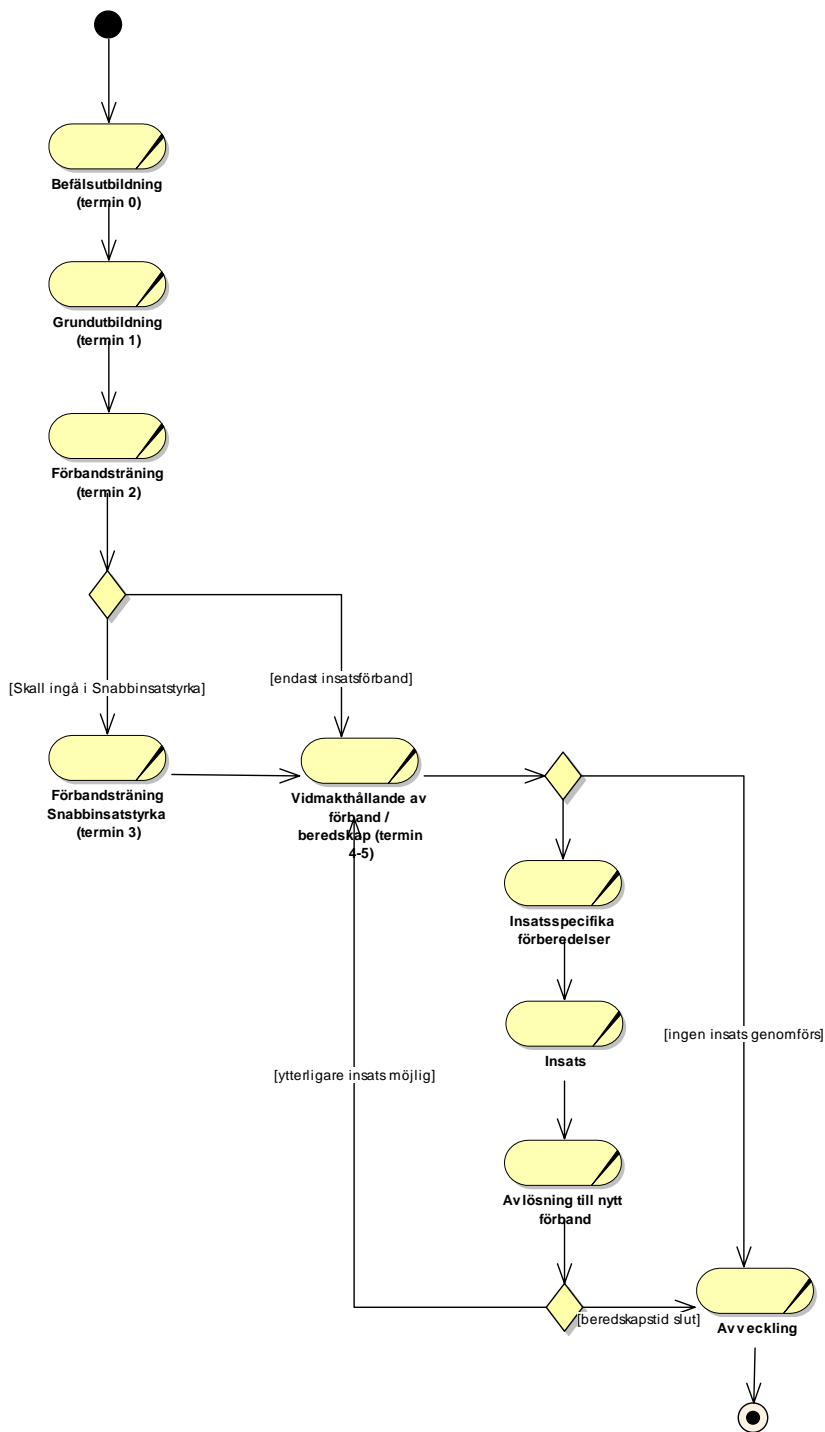
Den generella insatsen beskriver ett händelseförlopp som täcker in samtliga uppgifter i en enda insats och är på så sätt inte en typisk insats. Beskrivning utgör däremot en grund för en komplett beskrivning av samtliga uppgifter som snabbinsatsstyrkan ska kunna göra. Väl i insatsområdet skiljer sig de specifika uppgifter som förbandet genomför mellan de olika typinsatserna.

3 Utbildning av insatsförband

3.1 Utbildning och insatscykel för insatsförband

Sveriges bidrag till EU:s snabbinsatsstyrkor kommer i framtiden styras av ett förändrat utbildnings- och personalförsörjningssystem. Ett 3-terminers utbildnings- och personalförsörjningssystem ska införas som bygger på frivillig kontraktsanställning efter termin två, därefter en tredje termin, med fokus på förbandsutbildning för internationell insats, följt av beredskap och/eller insats i 18-24 månader. Efter en första insats följer en period med lägre beredskap och med möjlighet till återhämtning, utbildning och övningsverksamhet för såväl individer som förband. Därefter kommer ytterligare en period där förbandet genomför en insats alt. står i hög beredskap. Efter den andra insatsperioden avslutas beredskapskontrakten och förbandet med dess personal avvecklas alt. reorganiseras. Till Utbildning och insatscykel visas i Figur 10.

Till detta tillkommer befälsutbildning som sker innan termin 1, (termin 0 alternativ termin 4). Då ges grundläggande utbildning på nya system och repetitionsutbildning i BTA och LTA. I STA tränar förband i huvudsak under termin 2 och 3. I termin 3 ingår även viss grundläggande soldat/systemutbildning för de soldater som inte direkt kommer från termin 1 och 2.

Figur 10 I diagrammet illustreras de framtida insatsförbandens utbildning och insatscykel.

Avsikten med det förändrade utbildnings- och personalförsörjningssystem är att erhålla en längre sammanhållning av aktiva förband från grundutbildning tills det att förbandet avvecklas eller alternativt reorganiseras. Förmågan till väpnad strid på en taktisk nivå ska upprätthållas för förbandet genom ständigt återkommande förbands- och stabsövningar med särskild vikt vid utbildning och träning i urban miljö för samtliga markstridsförband. Med ovanstående system så ges möjlighet att hålla samman förbanden under en

längre period som omfattar grundläggande utbildning, flera insatser och kompletterande övningsverksamhet. Förbandets förmåga utvecklas därmed över tiden.

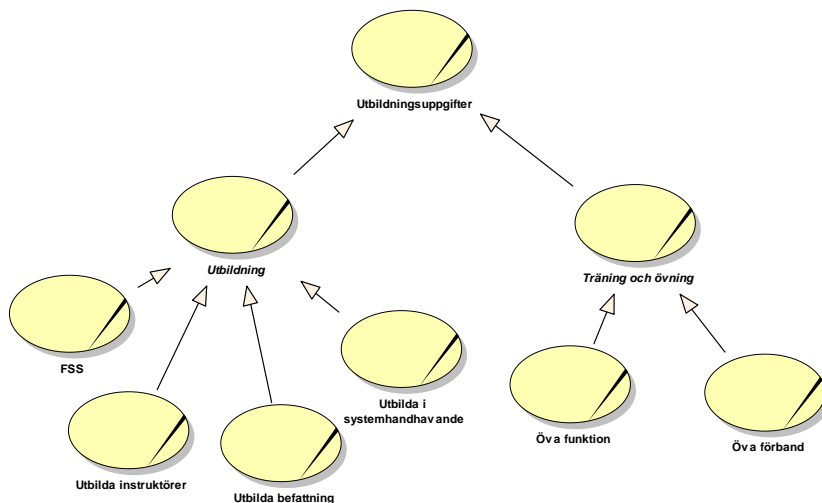
3.2 Utbildnings- och träningscykel

En utbildnings- och träningscykel börjar med formell utbildning anpassat för ett satt mål (delmål) som bedrivs i därför avsedd utbildningsmiljö (funktionssimulatorer, LTA, STA, etc) med ordinarie befattningshavare och funktioner. Utbildningen övergår i tillämpade uppgifter i samma utbildningsmiljö, därefter kan eventuellt formell träning med hela förbandet ske i terrängen för att sedan övergå i en tillämpad del som tillika kan ses som en verifiering av satt delmål.

Cykeln kan genomföras på olika nivåer vilket betyder att när flera delmål är uppfyllda hos olika delar av förbandet (genom tillämpade funktionsövningar för verifiering) kan dessa sättas samman och på nytt genomgå cykeln för att nå ett högre mål på samma sätt. Slutligen kan förbandsövningar användas för att träna och verifiera det sammansatta förbandet.

3.3 Utbildningsuppgifter

Insatsförbands utbildningsuppgifter hålls samman som utbildning eller som träning och övning. Utbildningsuppgifterna består av utbildningsuppgifterna *Befattningsutbildning* och *Systemutbildning* samt träning och övningsuppgifterna *Funktionsövning* och *Förbandsövning*, se Figur 11.

Figur 11 | diagrammet illustreras utbildningsuppgifter för ett insatsförband.

3.3.1 Utbildning

Med utbildning avses den grundläggande utbildning som erfordras för de olika aktörerna i ett förband. Utbildning sker i huvudsak formellt och utifrån fastställda rutiner (ordrar, metoder, reglementen etc). Likaså finns oftast speciella utbildningsanläggningar och hjälpmedel som stödjer utbildningen. Formell utbildning karaktäriseras genom ett starkt förhållande mellan lärare och elev. Utbildning kan ske som befattningsutbildning eller systemutbildning.

Utbildning kan till del även ske mera informellt, exempelvis genom att man självständigt gör tillbakablickar och reflektioner. Detta kan underlättas genom att det erbjuds metoder/anläggningar för egenutbildning.

Utbildning är den process som genomförs för att ge individer kompetens inom olika områden. Inom den militära domänen genomförs utbildning med värnpliktig personal, kontraktsanställda reservofficerare och fastanställda officerare. Utbildning genomförs vid försvarsmaktens grundutbildningsförband och skolor. Utbildningsförbanden är dimensionerade för att kunna hantera stora utbildningsomgångar med värnpliktiga och de har många olika typer av hjälpmedel för att stödja utbildning t ex stora mängder med militär utrustning, simulatorer, övnings- och skjutfält mm. Organisationen på ett utbildningsförband är anpassad för utbildning med utbildningsledare och stabsfunktioner som stödjer. Försvarsmaktens skolor är anpassade för utbildning av officerare.

Utbildning kan delas in i grundutbildning respektive missionsutbildning. Grundutbildning syftar till att säkerställa grundkunskaper och färdigheter på nivå från enskild soldat upp till och med förbandsenheter. Missionsutbildning syftar till att förbandet ända ner till minsta beståndsdel (soldat) ska kunna tillämpa sina grundkunskaper inför kommande tänkt uppgift. Tilläggsutbildning kan eventuellt vara nödvändigt för den specifika missionen (språk, kultur, etc).

FSS

FSS är den grundläggande soldatutbildning som alla soldater och sjömän får under sin första utbildning. FSS är ett generellt utbildningspaket som är lika för samtliga soldater. Grundläggande soldatutbildning genomförs under termin 1.

Utbilda instruktörer

Utbilda instruktörer avser den utbildning som sker av officerare för att de skall kunna utbilda andra officerare eller värnpliktiga.

Utbilda befattning

Befattningsutbildning är den utbildning som syftar till att ge individer kompetens inom den befattning som individen är utpekad att hantera. Inom försvarsmakten har alla soldater och officerare en specifik befattning t ex granatgevärsskytt, sjukvårdsman, gruppchef, stridsvagnsförare eller som officer t ex plutonchef, underrättelsebefäl eller bataljonschef. Under befattningsutbildningen lär sig individen att hantera de verktyg, system eller vapen som befattningen är utpekad att hantera. I befattningsutbildning ingår även att lära sig de organisationer och metoder som ingår i den process som befattningen efter utbildningen är avsedd att fungera i.

Utbilda i systemhandhavande

Systemutbildning är den utbildning som syftar till att ge individen kunskap om hur hans befattning fungerar i ett systemperspektiv. Exempel på detta kan vara granatgevärsskytten i skyttegruppen eller underrättelsebefälet i staben. Systemutbildningen kan genomföras med enskilda soldater och officerare eller i den organisationsenhet som befattningen finns i. Systemutbildning kan också vara en övergripande utbildning på andra befattningar för att skapa förståelse för helheten. När systemutbildning genomförs förutsätts individen ha genomfört befattningsutbildning.

3.3.2 Träning och övning

Träning är ett sätt att komma fram till ett väldefinierat slutmål och har karaktären öva och tillämpa grundkunskaper inför specifika uppgifter. Träning genomförs med ordinarie personal (befattningshavare) i ordinarie organisation.

Träning genomförs stegvis som formell träning med inledningsvis enkla moment för att efterhand öka svårighetsgraden och genomförs slutligen som tillämpad träning för att kontrollera att satt delmål är nått. Därefter tränas förbandet med alla ingående funktioner mot satt slutmål för att till sist verifieras i en tillämpad övning.

Med träning avses de aktiviteter som bidrar till att erhållen utbildning befasts. Träning kan ske såväl i mindre som i större kontext. Normalfallet är att träning av förband genomförs bottom-up, dvs från lägre förbandsnivå till högre. Träning kan ske i alla hierarkier (grupp-bataljon-stridsgrupp), som funktionsträning och/eller förbandsträning.

Övning ska ses som en högre form av träning, där syftet oftast är att verifiera och/eller validera ett förband. Övning bedrivs främst som formell övning eller tillämpad övning. Formell övning sker i huvudsak enligt fastställda mönster, där många av ingångsvärdena är kända sedan tidigare. Tillämpad övning har däremot karaktären av stor osäkerhet och syftet är oftast att förbandet ska erhålla en högre nivå av befast kunskap. Med befast kunskap avses här skickligheten i själva utförandet.

Öva funktion

Funktionsövning är en övning där en eller flera specifika funktioner tränas och/eller verifieras. Övningen sker med ordinarie befattningshavare i simulerad miljö (formell) eller terräng (tillämpad).

Öva förband

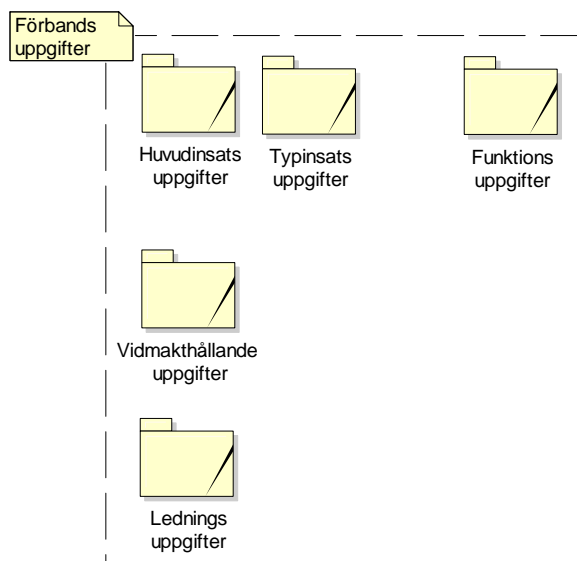
Förbandsövning är en övning där ett helt förband tränas och/eller verifieras med ordinarie ingående funktioner. Övningen sker med ordinarie befattningshavare i simulerad miljö (formell) eller terräng (tillämpad).

4 Beskrivning av mekaniserade förband

Mekaniserade förband för FM behov utvecklas vid MSS som har typförbandsansvar för de mekaniserade bataljonstyperna. De förbandstyper som tas fram i närtid är förbandstyperna Mekaniserad bataljon 08 och Mekaniserad bataljon Lätt. Mekbat 08 kommer att utgöra Arméns tyngsta och mest slagkraftiga förband från 2008. Mekbat lätt kommer att vara operativ senare och förbandstypen har lägre slagkraft men bättre strategisk rörlighet.

I kapitlet ges en kort beskrivning av de typinsatser och uppgifter som mekaniserade förband ska klara samt den organisation som är definierad. Underlaget bygger på [4], [5] och [14] samt genomförda kompletteringar baserat på fortsatt verksamhetsanalys.

Ett förbands uppgifter är indelade i *Huvudinsatsuppgifter*, *Typinsatsuppgifter*, *Funktionsuppgifter*, *Ledningsuppgifter* samt *Vidmakthållande uppgifter*, se Figur 12. De uppgifter som överordnad ledningsnivå efterfrågar från förbandet återfinns i huvudinsats- samt typinsatsuppgifter. Dessa uppgifter är de som definierar förbandets effekt och kan till viss del liknas med de externa tjänster som förbandet levererar. Funktionsuppgifter med lednings- och vidmakthållande uppgifter är de interna uppgifter som förbandet behöver utföra för att stödja genomförandet av insatsuppgifterna.

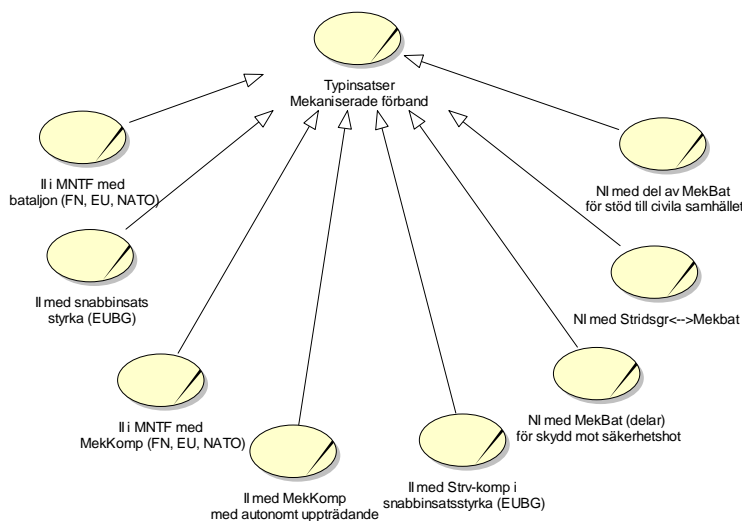
Figur 12 Diagram av kategorisering av förbandsuppgifter.

Insatsförband utbildas under termin 1 och 2 för att erhålla grundläggande förmåga vilket är att kunna utföra de definierade *Huvudinsatsuppgifterna*. Då en insatsstyrka sätts upp kompletteringsutbildas den under termin 3 för även kunna utföra *Typinsatsuppgifter*. Huvud- och typinsatsuppgifter beskrivs per förbandstyp och gäller därför en given förbandsnivå. Funktions-, vidmakthållande- och ledningsuppgifter är generella uppgifter som kan utföras av flera olika förbandstyper. Funktionsuppgifterna beskriver funktioner utifrån ett helhetsperspektiv, oberoende av förbandsnivåer.

4.1 Typinsatser för mekaniserade förband

Utvecklingen av typförbandet baseras på de typinsatser som förband ska kunna genomföra. De typinsatser som driver utveckling av mekaniserade förband, se Figur 13, är:

- Insats med mekaniserad bataljon internationellt (upp till 8000 km från Sverige) ingående i MNTF inom ramen för FN, EU eller NATO. God alternativt kort förvarningstid. Missionslängd upp till 6 mån.
- Insats med mekaniserad bataljonsstridsgrupp, snabbinsatsstyrka (NBG), internationellt (upp till 8000 km från Sverige). Kort förvarningstid. Missionslängd upp till 120 dygn.
- Insats med mekaniserat kompani internationellt (upp till 8000 km från Sverige) ingående i MNTF inom ramen för FN, EU eller NATO. God alternativt kort förberedelsestid. Missionslängd upp till 6 mån.
- Insats med mekaniserat kompani internationellt med förmåga till autonomt uppträdande som operativ stödresurs för fredsbefrämjande insatser globalt.
- Insats med stridsvagnskompani (motsv) inom ramen för snabbinsatsstyrkan (NBG), internationellt (upp till 8000 km från Sverige). God förvarningstid. Missionslängd upp till 120 dygn.
- Insats med mekaniserad bataljon eller enheter ur bataljonen i samverkan andra myndigheter att skydda svenskt territorium och svenska medborgare mot säkerhetshot.
- Insats med mekaniserad(e) bataljon(er) alternativt stridsgrupp(er) nationellt för att kunna hantera allvarliga hot mot vår säkerhet. Mycket god förberedelsestid. (Efter beslut om att höja beredskapen i Insatsorganisationen.)
- Bidra med enheter ur de mekaniserade bataljonerna till samhällets samlade förmåga att hantera svåra påfrestningar i Sverige. Kort förberedelsestid.

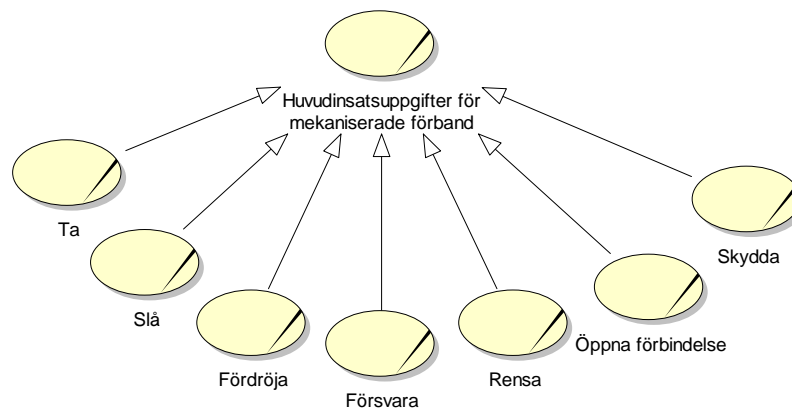
Figur 13 I diagrammet illustreras typinsatser för mekaniserade förband.

De typinsatser som verksamhetsscenarion bygger på och som har analyserats är endast II i MNTF samt II med snabbinsatsstyrka.

4.2 Huvudinsatsuppgifter mekaniserade förband

Huvudinsatsuppgifter utgör de mekaniserade förbandens basförmåga och de grunduppgifter de skall kunna utföra oberoende av insats. Uppgifterna är en vidareutveckling av de uppgifter som beskrivits i [7].

Mekaniserade förbands huvudinsatsuppgifter är *Ta*, *Slå*, *Fördröja*, *Försvara*, *Rensa*, *Öppna förbindelse* samt *Skydda*, se Figur 14.

Figur 14 | diagrammet illustreras huvudinsatsuppgifter för mekaniserade förband.

4.2.1 Ta

Uppgiften *Ta* genomförs med syftet att ta terräng alternativt objekt vilket löses med stridssättet anfall. Uppgiften innebär att förbandet manövrerar för att komma i besittning av ett angivet objekt eller angiven terräng. *Ta* kan övergå i *Rensa* om detta krävs för att säkerställa säkerhet och rörlighet. *Ta* genomförs enligt etablerade metoder [16].

4.2.2 Slå

Uppgiften *Slå* genomförs med syftet att slå motståndaren vilket löses med stridssättet anfall. Målsättningen är att försätta motståndaren ur stridbart skick genom att tillfoga denne förluster eller få denne att ge upp. *Slå* genomförs enligt etablerade metoder [16].

4.2.3 Fördröja

Uppgiften *Fördröja* innebär att förbandet ska minska motståndarens framryckning och utbredning inom operations-/ansvarsområde. Målet är att vinna tid för att kunna genomföra förberedelser i andra områden och/eller tillfoga motståndaren förluster. *Fördröja* genomförs enligt etablerade metoder [16].

4.2.4 Försvara

Uppgiften *Försvara* genomförs för att hindra fienden tar eller utnyttjar viss terräng eller anläggning. Försvar genomförs rörligt och aktivt med eld från stridsställningar, indirekt eld och luftvärn samt med stöd av fältarbeten. *Försvara* genomförs enligt etablerade metod [16].

4.2.5 Rensa

Uppgiften *Rensa* innebär att byggnader och/eller bebyggelse rensas från motståndare. Efter rensning får inga fiender finnas kvar i målet.

4.2.6 Öppna förbindelse

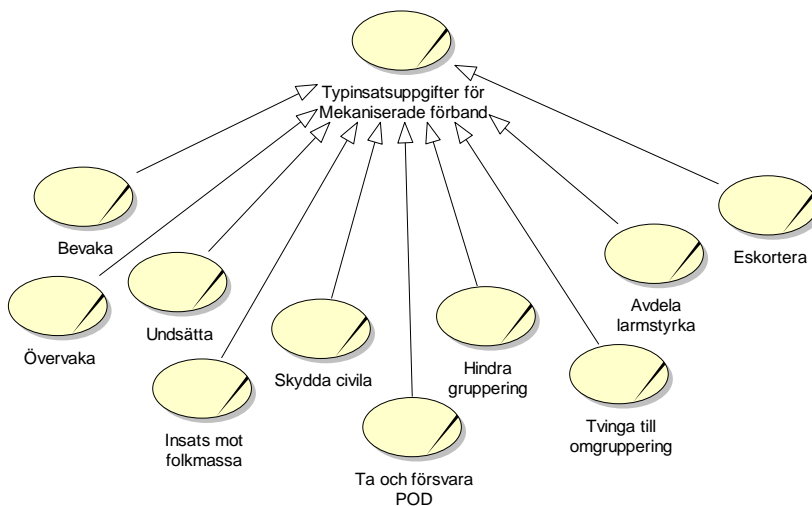
Uppgiften *Öppna förbindelse* innebär att förbandet ska öppna och säkra transportväg mellan objekt. Uppgiften löses genom anfallsstrid, kompanierna utför uppgiften *Ta terräng*. Uppgiften kan medföra att förbandet behöver genomföra broläggning och minröjning/-brytning. När förbindelse är upprättad ska motståndare vara förhindrad att påverka förbindelsen (hindra direkt eld och försvåra för indirekt eld).

4.2.7 Skydda

Uppgiften *Skydda* innebär att objekt, personer och materiel skyddas mot motståndarens aktiviteter. Några exempel på objekt är anläggningar och grupperingsplatser.

4.3 Typinsatsuppgifter

Typinsatsuppgifter består av kompletterande uppgifter som förband ska kunna utföra vid en specifik insats. För att förband skall kunna klara av typinsatsuppgift krävs viss vidareutbildning. Mekaniserade förbands typinsatsuppgifter är *Bevaka*, *Övervaka*, *Undsätt*, *Insats mot folkmassa*, *Skydda civila*, *Ta och försvara POD*, *Hindra gruppering*, *Tvinga till omgruppering*, *Avdela larmstyrka* samt *Eskortera*, se Figur 15.

Figur 15 | diagrammet illustreras typinsatsuppgifter för mekaniserade förband.

4.3.1 Bevaka

Uppgiften *Bevaka* innebär att ett objekt hålls under uppsikt och skyddas från motståndarens åverkan. Bevakning sker från objekt.

4.3.2 Övervaka

Uppgiften *Övervaka* genomförs från fasta posteringar för att övervaka ett område. Personal roteras för att upprätthålla övervakning över tiden.

4.3.3 Undsätta

Uppgiften *Undsätta* innebär att förbandet utför undsättning av såväl egen som annan personal eller civila. Undsättning storlek varierar från undsättning av enskild observationsplats till undsättning av 100-tals civila.

4.3.4 Insats mot folkmassa

Uppgiften *Insats mot folkmassa* innebär att genomförande enheter i förbandet med stöd av fordon hindrar folkmassa att tränga fram till område/objekt alternativt pressar folkmassa från objekt/terräng.

4.3.5 Skydda civila

Uppgiften *Skydda civila* innebär att förbandet skyddar civila och flyktingar inom ett område eller längs en riktning.

4.3.6 Ta och försvara POD

Uppgiften *Ta och försvara POD* innebär att förbandet tar terräng där POD:en (antingen SPOD eller APOD) finns för att få kontroll över området. Då uppgiften är genomförd får det inte finnas motståndare som kan påverka verksamheten på POD:en. Då egen verksamhet är uppstartad övergår förbandet till att försvara POD:en.

4.3.7 Hindra gruppering

Uppgiften *Hindra gruppering* innebär att förbandet genomför aktiviteter för att hindra att motståndaren grupperar i visst område.

4.3.8 Tvinga till omgruppering

Uppgiften *Tvinga till omgruppering* innebär att förbandet genom olika påtryckningsmedel (vapenmakt, kontinuerlig övervakning) tvingar motpart att lämna terräng eller objekt för omgruppering till annan plats.

4.3.9 Avdela larmstyrka

Uppgiften *Avdela larmstyrka* innebär att förbandet avdelar delar av förbandet till en larmstyrka.

4.3.10 Eskortera

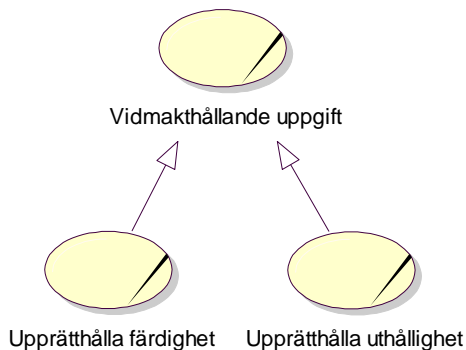
Uppgiften *Eskortera* innebär att förbandet eskorterar personal eller materiel mellan olika objekt. Under eskorten skyddas det som transporteras från eventuell påverkan från annan parts verksamhet.

4.3.11 Upprätta observationsplats

Uppgiften *Upprätta till observationsplats (OPT)* innebär att förbandet med trupp bemannar plats under angiven tid. Syftet är att observera och rapportera och därmed försvåra motståndarens verksamhet.

4.4 Vidmakthållande uppgifter

Förbandets vidmakthållande uppgifter är *Upprätthålla färdighet* och *Upprätthålla uthållighet*, se Figur 16. Vidmakthållande uppgifter är interna uppgifter inom förbandet som genomförs för att understödja att förbandets huvudinsats- och övriga insatsuppgifter kan utföras över tiden.

Figur 16 I diagrammet illustreras Mekbat 08:s vidmakthållande uppgifter.

4.4.1 Upprätthålla uthållighet

Uppgiften *Upprätthålla uthållighet* är en av förbandets vidmakthållande uppgifter och innebär att förbandets stöds med förnödenhetstjänst, teknisk tjänst och sjukvårdstjänst för att på bästa sätt kunna genomföra sina insatsuppgifter. [8]

4.4.2 Upprätthålla färdighet

Uppgiften *Upprätthålla färdighet* innebär att förbandet genomför aktiviteter för att bibehålla en hög förmåga att kunna utföra reglementerade uppgifter. Uppgiften kan också innebära speciell träning inför ett givet uppdrag, exempelvis förövning av insättning av spaningsresurser med helikopter. Även viss vidareutbildning av till exempel teknisk personal på nytt materiel ingår i aktiviteten. [8]

4.5 Funktionsuppgifter

Varje funktion genomför sina funktionsuppgifter baserad på den verksamhet som förband genomför för tillfället. Funktionens verksamhet kännetecknas av längre tids-cykler där hänsyn behöver tas till att förband ska kunna genomföra flera uppgifter över tiden samt att funktionernas ansvarsområde sträcker sig över förbandsnivåerna.

De funktioner som definierats och beskrivs nedan är följande: *Underrättelsetjänst, Indirekt bekämpning, Luftstrid, Logistik, CBRN-skydd, Fältarbete* och *Ledning*. Beskrivning är till viss del hämtade från sammanställningar i bilagor till [11] som beskriver funktionernas verksamhet på bataljonsnivå.

Kapitlet gör inte gällande att samtliga funktioner är definierade.

4.5.1 Underrättelsetjänst

Funktionen *Underrättelsetjänst* syftar främst till att få fram underlag om motparten/motparterna, så att förbandet kan fatta rätt beslut. Ju bättre underlag chefer har, desto bättre åtgärder kan vidtas av förbandet. En snabb *Underrättelsetjänst* kan starkt bidra till att förbandet kan påskynda den egna beslutsprocessen. Härmed har förbandet goda förutsättningar att ta initiativet i förhållande till en motpart.

I stort innebär funktionen att information inhämtas, bearbetas och delges. Avnämare av funktionen *Underrättelsetjänst* resultat, kan vara såväl det egna förbandet som över- och sidoordnade förband/funktioner. Inom ett förband finns oftast såväl utarbetade processer, organisation och personal för hantering av underrättelsefunktionen.

Inhämtning

Information om en motståndare eller stridande parter måste inhämtas. Information kan inhämtas genom det egna förbandets resurser, men det också delges förbandet från enbart externa källor. Detta kan ske på flera sätt; såväl med tekniska som mänskliga resurser. Tekniska resurser kan vara radarstationer, kameror, kikare, sikten etc. De tekniska utrustningarna kan finnas inom förbandet, men kan även finnas vid andra förband. De personella resurserna kan utgöras av såväl speciella spaningsförband, som av vanliga förband som rapporterar en viss information. Storleken på de personella resurserna som inhämtar information kan vara allt från enskild soldat upp till stora förbandsmassor. Utförs inhämtningen genom speciella spaningsförband, har dessa oftast en specifik uppgift; exempelvis att leverera information om en viss händelse, plats eller förband. Övriga förband kan också leverera information av underrättelsevärde, men då sker detta mer ad hoc; exempelvis genom stridskontakt eller annan plötslig händelse.

Bearbetning

För att kunna hantera inhämtad information, måste underlaget bearbetas. Detta kan göras på flera sätt; allt från snabb analys till en mer omfattande och tidskrävande bearbetning. Bearbetning kan ske med hjälp av människor och/eller med hjälp av tekniska analysinstrument. Bearbetningsförmågan i funktionen *Underrättelsetjänst* varierar på olika förbandsnivåer, från stabsenheter till ingen personal alls.

Delgivning

Det analyserade resultatet levereras till uppdragsgivaren. Underlaget kan behöva delges såväl inom det egna förbandet som till över- och sidoordnade förband/funktioner.

4.5.2 Indirekt bekämpning

Funktionen *Indirekt bekämpning* omfattar främst indirekt markmålsbekämpning med granatkastarförband, artilleriförband samt CAS som understödjer förbands insats. Insatserna med indirekt bekämpning syftar till att, främst bortom de direktriktade vapnets räckvidd, slå (nedkämpa), begränsa eller störa olika funktioner hos motståndaren och därigenom minska hans anfalls- och motståndskraft. Dessutom möjliggöra egen verksamhet (exempelvis en manöver) och därigenom stödja andra funktioner inom bataljonen (exempelvis direkt riktad eld).

Inom funktionen *Indirekt bekämpning* kan även informationsoperationer hanteras. Informationsoperationer planeras och leds normalt sett av högre chef. För en insatsbataljon kan dess uppgift bli att stödja högre chefs genomförande av informationsoperationer alternativt att tillförda resurser stödjer en bataljons verksamhet med exempelvis telekrigsresurser, PsyOps förband, etc.

Skjutning med indirekt bekämpning

Funktionen ansvarar för planering, ledning och uppföljning av bekämpningssystem som understödjer en insats. I funktionen ingår även samordning av verksamhet i luftarenan mht till projektil/robotbanor, CAS-företag, etc. vilket utförs tillsammans med funktionen *Luftstrid*.

Förbandschefer för bekämpningssystem/artillerienheter bedriver förbandsledning vilket innebär att system/enheter kontinuerligt kan genomföra indirekta bekämpningsinsatser. Aktiviteter som leds innefattar omgrupperingar, förflyttning, ammunitionsförsörjning samt skjutning.

Funktionschefer funktionsleder egna bekämpningssystem/artillerienheter och andra underställda artilleriförband genom order, främst avseende framryckningsvägar, grupperingsområden, eldberedskapstider, eldverksamhetstider. Se Utbildningsanvisningar Batartch 04/05 [15].

4.5.3 Luftstrid

Funktionen *Luftstrid* omfattar genomförande av strid mot luftmål, uppföljning av parters luftläge med tillhörande bedömning av lufthot, samordning av luftstrid och övrig verksamhet i luftarenan.

Luftstridsinsats

Inom funktionen sker funktionsledning av luftstridsinsats mot parters luftfarkoster, Insats kan ske med egna luftvärnsenheter, underställda enheter eller med övriga vapensystem inom förbandet, t ex truppluftvärn.

Uppföljning av luftläget

Funktionen *Luftstrid* ansvarar för att följa upp parters flygande farkoster över insatsområdet. Information samlas in till största del från sensorer som genererar luftläget och personal bearbetar luftläget för att identifiera hot och föreslå skyddsåtgärder.

Samordning i luftarenan

Funktionen *Luftstrid* ansvarar för samordning av verksamhet inom luftarenan, inkluderande luftvärnseld, indirekt eld och flygverksamhet. Direktsamverkan för CAS svarar funktionen *Indirekt eld* för. Samordning uppnås genom geografisk, höjdmässig och/eller tidsmässig separation av verksamhet i luftarenan och regleras bland annat med varierande eldtillståndsgader. Luftstridsbefälet ansvarar för grupperingsanmälan till HC för aktivering av luftvärnsområde och bearbetning och delgivning av luftrums-samordnande chefs order.

4.5.4 Logistik

Funktionen *Logistik* syftar till att ge stöd till strategisk, operativ och taktisk militär verksamhet vilket uppnås genom att säkerställa tillgänglighet, uthållighet och rörlighet. Funktionen *Logistik* innefattar underhållstjänst, kommunikationstjänst samt hälso- och sjukvårdstjänst. Underhållstjänst delas i sin tur in i förnödenhetsförsörjning och teknisk tjänst.

4.5.5 CBRN-skydd

Funktionen *CBRN-skydd* omfattar informations- och underrättelseinhämtning inom CBRN-område, kartläggning och uppföljning av CBRN-hot i insatsområde, genomföra

åtgärder för att hantera aktuella CBRN-hot, förebygga CBRN-händelser samt genomföra insatser vid inträffande CBRN-händelser. Till CBRN-funktionen räknas underställda CBRN-enheter till manöverbataljonen samt eventuell egen förmåga inom CBRN-skydd [18].

4.5.6 Fältarbete

Funktionen fältarbete utförs både av eget förband samt av stödresurser i form av ingenjörstrupper. För det egna förbandet omfattar fältarbetsfunktionen uppgifterna *Upprätta maskering*, *Upprätta skenmål*, *Upprätta befästning*, *Upprätta förbindelse*, *Minspaning*, *Minbrytning*, *Minröjning* samt de fördröjande uppgifterna *Upprätta minering*, *Förstöring*, *Blockering* och *Spärrning*. Stödresursen fältarbetsenhet kan utöver ovanstående uppgifter dessutom ges uppgiften *Upprätthålla förbindelse* samt stridsuppgifterna *Ta*, *Försvara* samt *Fördröja*.

4.5.7 Ledning

Funktionen *Ledning*s huvudsakliga uppgift är att säkerställa att ledningsförmåga finns såväl inom förbandet som mellan förbandet och över-/sidoordnade intressenter. Funktionen *Ledning* baseras i huvudsak på hantering av tekniska hjälpmedel såsom informationssystem, radiosystem och telesystem. Inom förbandets finns normalt organisation och personal för ledning och drift av funktionen *Ledning*. Aktiviteter som utförs inom funktionen rör upprättande och drift av tillgängliga resurser. Inom funktion ges direktiv hur resurser skall användas; såväl tekniskt som metodmässigt.

Funktionen *Ledning* har inget egenvärde, utan dess huvudsakliga målsättning är att stödja förbandets lösande av uppgift.

Upprättande

Utifrån given order, planeras det ledningsbehov som förbandet har för lösandet av uppgiften. I planeringsskedet görs analys av tillgängliga resurser i förhållande till det behov som krävs. Analysen skall ge svar på om uppgiften löses med egna resurser eller om ytterligare resurser måste tillföras och/eller prioriteringar inom förbandet måste göras. Planeringen leder fram till ett beslut om *vilka* sambandsresurser skall användas samt *hur* dessa skall användas. Eftersom de flesta inom ett förband nyttjar ledningsresurser i någon form, berör funktionen hela förbandet.

Drift

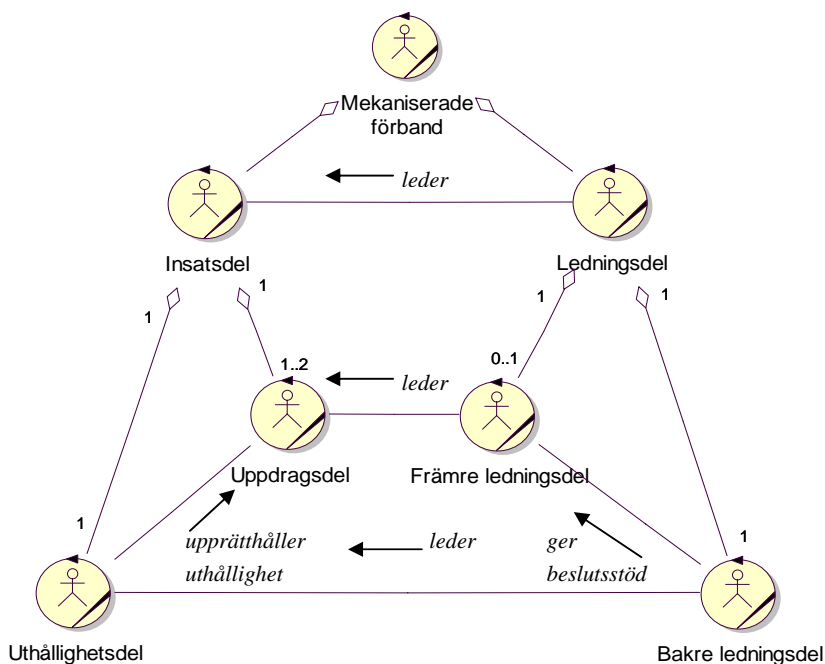
Då förbandet löser sina uppgifter, svarar funktionen *Ledning* för att tillgängliga resurser drifthålles i enlighet med behovet. Denna drifthållning innebär annat teknisk övervakning av sambandsresurserna samt administrering av användare och tjänster i informationssystemen. Drift sker kontinuerligt över tiden.

4.6 Organisation

I detta kapitel beskrivs mekaniserade förbands struktur och organisation. Underlaget till texten är till stor del hämtad från *Verksamhetsmodell Mekaniserad Bataljon* [8]. Då organisationen beskrivs generellt kan tidigare organisationsdiagram återanvändas även om den är framtagen för Mekbat 90.

Mekaniserade förbands organisation redovisas i Figur 17 i form av ett UML klassdiagram. Underlag för utvecklingen av Figur 17 är MetodH Ledn Bat Grunder [2] och figuren kan anses representera insatsorganisationen inom alla bataljonstyper i Försvarsmakten, dock med reservation för antalsangivelserna i relationerna mellan de olika delarna.

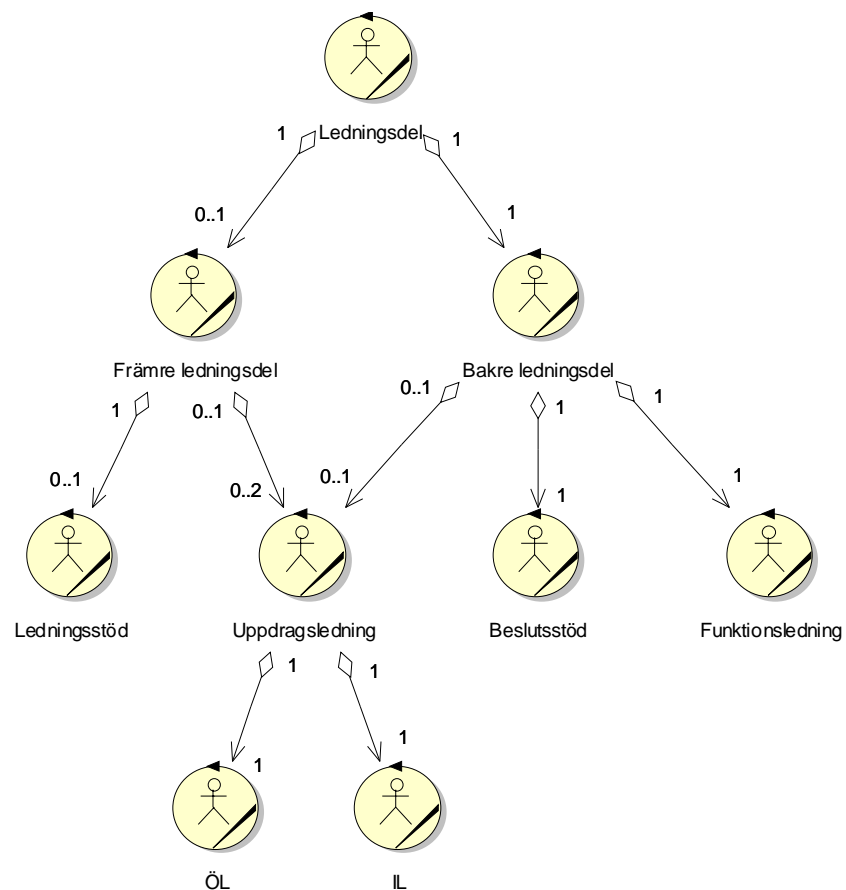
Mekaniserade förbands struktur består på en övergripande nivå av en ledningsdel vilken leder insatsdelens genomförande av tilldelad uppgift. Insatsdelen består av en till två uppdragsdelar och en uthållighetsdel. Detta innebär att förbandet även ska kunna lösa två uppdrag parallellt. Ledningsdelen består av främre ledningsdel och bakre ledningsdel. Främre ledningsdel leder uppdragsdelen medan bakre ledningsdel ger beslutsstöd, vilket kan vara ledningsstöd eller stöd för ledning av de olika funktionerna. Främre ledningsdel är inte alltid aktiv och om så är fallet, leder bakre ledningsdel förbandets verksamhet.

Figur 17 Diagrammet illustrerar mekaniserade förbands organisation i form av ett UML klassdiagram.

4.6.1 Ledningsdel

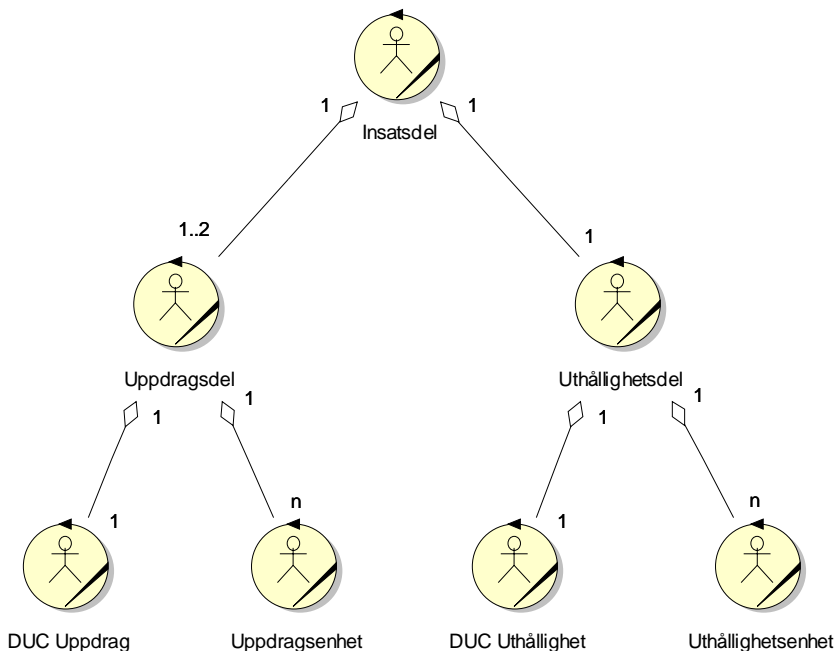
I Figur 18 specificeras de delar som ingår i mekaniserad bataljonens ledningsdel utifrån hur verksamheten beskrivs i MetodH Ledn P-/Mekbat[3]. Bataljonen har alltid en bakre ledningsplats aktiv och vid behov leds verksamheten från en främre ledningsplats. När effektledning och genomförandeledning sker från främre ledningsplats kan en till två uppdragsdelar genomföras med stöd av ledningsstöd. Uppdragsledning kan även genomföras från bakre ledningsdel. Bakre ledningsplats arbetar kontinuerligt med beslutstöd och ledning av de olika funktionerna. Främre och bakre ledningsdel kan finnas fysiskt på samma plats eller vara uppdelade, beroende på vilket sätt insatschef eller motsvarande väljer att leda verksamheten.

Figur 18 Diagrammet illustrerar mekaniserad bataljons ledningsdel i form av ett UML klassdiagram.

4.6.2 Insatsdel

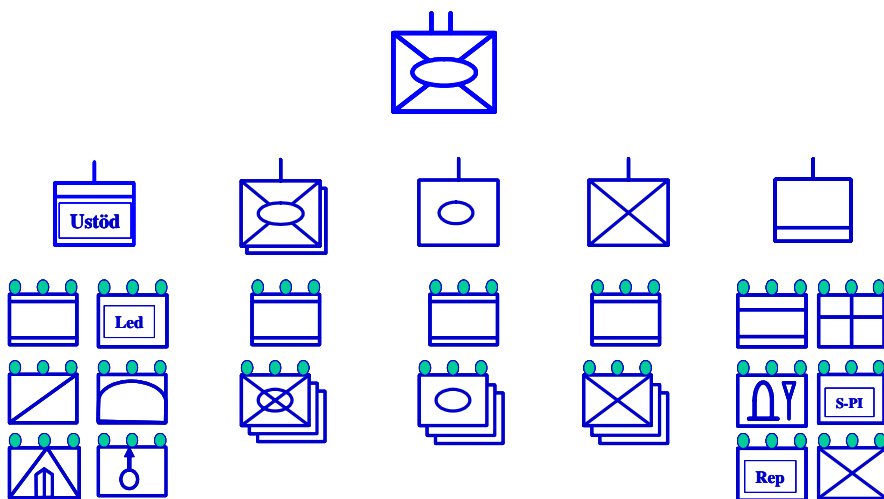
I Figur 19 specificeras de delar som ingår i den mekaniserade bataljonens insatsdel bestående av en till två uppdragsdelar och en uthållighetsdel. Uppdragsdel består av DUC uppdrag samt uppdragsenheter. Uthållighetsdel består av DUC uthållighet samt uthållighetsenheter.

Figur 19 Diagrammet illustrerar mekaniserad bataljons insatsdel i form av ett UML klassdiagram

4.6.3 Insatsorganisation

Insatsorganisation för Mekaniserad bataljon 08 och Mekaniserad bataljon Lätt finns ännu inte fastställda. I Figur 20 visas nuvarande antagande i organisationsstruktur för Mekbat 08.

Figur 20 Organisationsskiss för Mekbat 08.

5 Ledning av insatsbataljon

Kapitlet beskriver den verksamhet som utförs av chefer, stabsmedlemmar på ledningsplatser i ett förband för att leda förbandets verksamhet. Verksamhetsuppgifter uppkommer ur det ledningsbehov som förbands verksamhet kräver, bl a förbands huvudinsatsuppgifter och typinsatsuppgifter vid insats. Verksamhet inom ledning benämns som ledningsuppgifter. Inom FM bedrivs utvecklingsarbete mot en gemensam ledningsmetod för hela FM. I nuläget benämns denna som IDC² och den är framtagen inom projektet LedsystemM. Baserad på IDC² har MSS definierat den handbok som styr ledningsverksamhet på bataljonsnivå [11].

De ledningsuppgifter som beskrivs nedan bygger på tidigare genomförda verksamhetsmodellering inom ramen för utveckling av SLB [8] och MSS Metodhandböcker [2], [3]. Detta underlag har reviderats baserat på föreliggande utkast till ny Metodhandbok bataljon [11] samt IDC² [21] och det analysarbete som skett av IDC² [13] i [9].

Kapitlet skall ses som en sammanfattning över den ledningsmetod som tillämpas på bataljonsnivå i ett insatsförband. För en mer detaljerad beskrivning hänvisas till fastställd IDC² och fastställd Metodhandbok som ges ut under hösten 2006.

Underlaget till texten är till stor del hämtad från Verksamhetsmodell Ledningsplats [9].

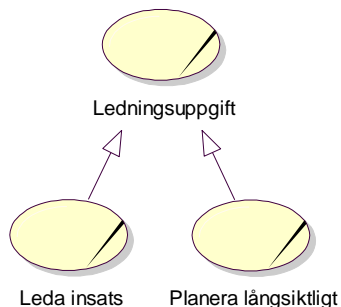
Ledningskonceptet IDC² är den ledningsmetod som för närvarande utgör grunden för utvecklingsarbetet av ledningsmetoder inom det framtida flexibla insatsförsvaret. Det som i första hand kännetecknar IDC² är delaktighet av flera ledningsnivåer samtidigt under planeringsskedet. Detta i syfte att tidigt erhålla förståelse för vad som ska uppnås och att planering sker mot en gemensam målbild. Integreringstanken tillämpas också vid ledningens övriga delar. Vid genomförande kan tillfälliga distribuerade grupper med personal ur flera staber/förband sättas samman för effektiv samordning av genomförandet.

Det andra som främst kännetecknar IDC² är dynamisk beslutsfattning vilket är beskrivningen på en serie av beslut där besluten är beroende av varandra, och av hur omvärlden förändras samt att besluten sker i realtid. Dynamisk beslutsfattande stöds genom beslutstödplanen som förädlas efter hand och stödjer beslutsfattare att komma innanför andra aktörers beslutscykler.

Vid IDC² är planering, genomförande och uppföljning inte längre distinkta faser. Metoden ger förutsättningar att påbörja genomförande innan planeringen är färdig medan den förberedda uppföljningen pågår över hela tiden. Planen för insats behöver inte vara färdig för att starta genomförandet eller att genomförandet måste vara färdigt för att starta uppföljningen. Uppföljning sker kontinuerligt under genomförandet och korrekationer ska vara möjliga över tiden.

IDC² har sin grund i ledningsfilosofin uppdragstaktik och avsikten är att metoden ska kunna nyttjas inom samtliga försvarsgrenar samt stödja interoperabilitet såväl inom riket som vid deltagande i internationella operationer. LedsystemM definierar en ledningsmetod såsom ett planmässigt förfarande (för att utöva ledning) vilket nyttjas till att utöva ett bestämmande inflytande över organisation eller verksamhet i syfte att uppnå mål eller lösa uppgifter. Ledningsmetoden IDC² består av ett antal ledningsmetodskomponenter (LMK). I detta arbete likställs en LMK med en ledningsuppgift.

Bland de uppgifter som utförs i ett förband finns ett antal ledningsuppgifter (Figur 21). Dessa indelas i *Leda insats* och *Planera långsiktigt*.

Figur 21 I diagrammet illustreras *ledningsuppgifter* för *insatsbataljon*.

Leda insats är den ledningsuppgift som utförs då förbandet genomför en insats och *Planera långsiktig* är den planering som sker vid andra tillfällen i förbandets livscykel, t ex beredskap eller utbildning. Dessa ledningsuppgifter beskrivs i kapitel 5.1 och 5.2.

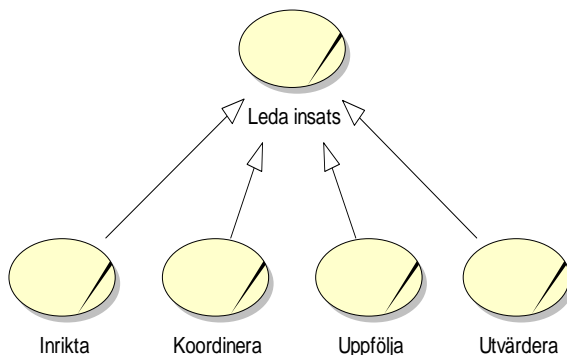
I kapitel 5.3 beskrivs de olika ledningsplatserna och dess funktioner i en insatsbataljon, medan kapitel 5.4 beskriver ledningsfunktionens personal.

5.1 Leda insats

I kapitlet beskrivs uppgiften *Leda insats* med tillhörande uppgifts- och aktivitetsbeskrivningar. Beskrivningarna är till stor del hämtad från MetodH Ledn Bat [2] samt beskrivningar om IDC² [13] och [21] samt FOI rapport om IDC² [9].

Uppgiften *Leda insats* innebär att planering för ett givet uppdrag samt att ledning av genomförandet med tillhörande utvärdering efter insats. Under uppgiften tas order emot från HC, underrättelser och eget läge bearbetas samt utifrån given målbild ta fram målbild och genomförandeidé vilka senare delges som order till förbandet. Då uppdraget påbörjas sker kontinuerlig uppföljning och koordinering av insatsen och då uppgiften är löst sker en utvärdering.

Leda insats kan delas i 4 stycken ledningsuppgifter (som överensstämmer med de 4 LMK enligt IDC²) som kan utföras parallellt och iterativt. Dessa ledningsuppgifter är: *Inrikta*, *Koordinera*, *Uppfölja* och *Utvärdera*, se Figur 22.

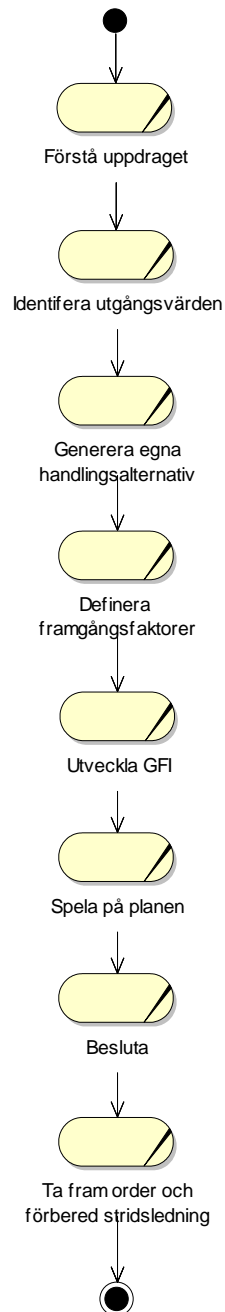

Figur 22 Diagrammet illustrerar deluppgifter för *Leda insats*.

5.1.1 Inrikta

Uppgiften *Inrikta* innefattar de planeringsaktiviteter som en stab genomför utifrån inkommet uppdrag från högre chef för att planera nästa egna uppdrag. Utifrån högre

chefs uppdrag genereras uppdrags- och skedesmålbilder med tillhörande GFI:er, vilka utgör basen i order till underställda förbandsenheter. Under planeringsarbetet med nästa skede av insatsen följs genomförandet upp. Planeringsarbetet sker enligt metodiken IPUT (Integrerad Planering Under Tidspres) med målet att de handlingar/insatser/aktiviteter som ska genomföras är de som ger bäst effekt mot högre chefs målbild. Uppgiften *Inrikta* består av följande aktiviteter, se Figur 23.

Figur 23 Aktivitetsdiagram för uppgiften *inrikta*.

Dessa delsteg kan genomföras i mindre omfattning om det tillämpas vid ett snabbbedömande under stark tidspres eller då läget är välkänt.

Förstå uppdraget

Aktiviteten *Förstå uppdraget* startar i och med att effektledningen har fått order att planera för en kommande insats. Planeringsgruppen sätter sig in i uppdraget och bildar en övergripande uppfattning över vad som bör uppnås för att lösa HC:s uppdrag. I aktiviteten ingår att identifiera förmågor motparten inte får ha och förmågor som den egna sidan måste ha för att lösa ut uppdraget. I aktiviteten ingår även att utarbeta en preliminär målbild, fastställa samverkansbehov, definiera framgångsfaktorer samt utarbeta en uppföljningsplan för insatsens genomförande.

Identifiera utgångsvärden

Aktivitetens *Identifiera utgångsvärden* utförs endast om inte ett snabbedömande tillämpas såsom vid stark tidspress och välkänt läge. Under aktiviteten arbetar planeringslaget med att skapa en uppfattning om aktuellt läge inom insatsområdet och faktorer som kan antas påverka insatsens utformning och genomförande.

Generera egna handlingsmöjligheter

Aktiviteten *Generera egna handlingsmöjligheter* syftar till att planeringslaget utifrån information som inhämtats i *Förstå uppdraget* och *Uppfatta situationen* ska analysera hur insatsen på bästa sätt kan utformas för att uppnå målbilden. Planeringslaget förtecknar genomförbara idéer till enkla handlingsalternativ. Dessa beskrivs på olika sätt hur målbilden kan uppnås och kan olika sätt att manövrera eller använda resurser. Beskrivningarna kan variera från rena pilskisser till skisser som grovt omfattar syfte, styrkor och tider samt effekter som ska uppnås av insatta förband.

Definiera framgångsfaktorer

Aktivitetens *Definiera framgångsfaktorer* innefattar planeringsgruppen nedtecknande de framgångsfaktorer som bedöms relevanta i det aktuella läget. Framgångsfaktorerna identifieras utifrån tidigare framtaget material med syftet att få fram en helhetsbild. Vid behov uppdateras planeringsmaterialet.

Utveckla GFI

Under aktiviteten *Utveckla GFI* arbetar chef med planeringsgrupp understödd av funktionsexperten att konstruera en plan för insatsens genomförande som innehåller slutgiltig målbild och slutgiltigt GFI. GFI baserat på framgångsfaktorer samt målbild och utifrån dessa konstrueras en grafisk plan för uppdragets lösande. Planen beskrivs med sådan detaljeringsgrad att det går att bedöma om den tillfredsställer framgångsfaktorerna men inte mer detaljerat än att den tar hänsyn till stridens inneboende dynamik.

Spela på planen

Under aktiviteten *Spela på planen* genomför planeringsgrupp med funktionsföreträdare, genomförandeansvarig chef och DUC en simulering av tilltänkt genomförande av insats, antingen mentalt (om det råder stor tidspress) eller grafiskt, exempelvis på karta eller med annat simuleringsstöd. Spelet syftar till att pröva om planen är genomförbar och för att ta fram underlag till beslutstillfällen. Vid behov uppdateras GFI och målbild baserat på erfarenheter från spelet. Identifierade beslutstillfällen dokumenteras.

Besluta

Under aktiviteten *Besluta* fastställer genomförandeansvarig chef gällande plan med målbild och GFI och beslutar om påbörjande av planens nästa steg.

Ta fram order och förbered stridsledning

Aktiviteten *Ta fram order och förbered stridsledning* syftar till att utarbeta slutlig order till underställda förbandsenheter och utarbeta en plan för pro-aktivt beslutsfattande. Den order och de stridsledningsunderlag som slutförs under aktiviteten är: Målbild, GFI, SL, IGU, funktionsinriktningar och beslutstödsplan.

Målbild utarbetas vilket inledningsvis är övergripande och varefter processen fortgår blir denna mer och mer detaljerad, även i form av skedesmålbilder.

GFI utarbetas vilket inledningsvis är övergripande och varefter processen fortgår blir denna mer och mer detaljerad, även i form av skedesGFI:er.

Stridsledningsoleatet utformas så noggrant som möjligt och ska hålla sådan kvalitet och upplösning att underställda chefer inte nödvändigtvis behöver ange egna linjer på oleatet.

IGU specificeras för underställda chefer. Detta ger en inriktning hur förbandet ska formera sig under insatsen och specifika uppgifter för enheterna.

Chefen delger funktionsinriktningar till företrädare för funktionerna inom staben.

Utifrån vad som framkommit i planeringsarbetet utarbetar företrädesvis bataljonschef med biträde av t ex underrättelsebefäl en beslutstödsplan vilket utgör planeringslagets samlade information och underlag för framtida planeringsarbete. Förväntade händelserna dokumenteras som tillfällen när beslut kan behöva fattas, så kallade beslutstillfällen inklusive med eventuella underrättelsebehov för dessa. Beslutstödsplanen är främst en intern stabsarbetshandling som används inom och mellan ledningsplatser. Planen består av:

- Beslutstillfällen (beslutsbehov, und-behov, handlingsalternativ, beslutstidpunkter)
- Underrättelse- och informationsinhämtandeplan
- Översiktlig presentation av beslutstillfällen, t ex i form av bataljonschefens handkarta.

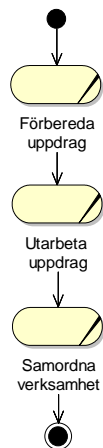
Ett beslutstillfälle (BTF) innefattar beslutsbehov av bedömda händelser eller handlingsmöjligheter, underrättelse- och informationsbehov, handlingsalternativ vid beslutstillfället samt beslutstidpunkt.

En underrättelse- och informationsinhämtandeplanen är en grafisk sammanställning eller matris över de identifierade underrättelse- och informationsbehov som chefen har kopplat till sina BTF. I planen ingår också hur informationen skall inhämtas, till vem eller vilka som den skall delges samt när den senast måste vara chefen tillhanda.

Uppföljningsplanen syftar till vid L3 möjliggöra uppföljning av de specifika framgångsfaktorer, andra delsteg, omedelbara åtgärder, identifierade ledningsbehov och beslutstillfällen som identifierats under planeringen. Dessa hämtas från planeringsförteckningen och överförs till uppföljningsplanen i grafisk eller matrisform. Uppföljningsplanen upprättas normal av C S3 men fastställs av bataljonschefen.

5.1.2 Koordinera

Uppgiften *Koordinera* är en av ledningsprocessens ledningsuppgifter vilken genomförs under genomförandet. Uppgiften innebär att en samordning av aktiviteter, ledning och uthållighet sker i både tid och rum. Under uppgiften utformas ordrar och handlingsregler samt restriktioner klarläggs för det aktuella skedet av insatsen. Detta resultat delges sedan till uppdragsmottagare. I uppgiften ingår även att kontinuerligt under genomförandet delge orienteringar. *Koordinera* består av följande aktiviteter, se Figur 24. (Beskrivningar för *Koordinera* baseras endast på [21].)

Figur 24 Aktivitetsdiagram för uppgiften *Koordinera*

Förbereda uppdrag

Aktiviteten *Förbereda uppdrag* utförs för att ta fram ett samordnat underlag för uppdrag till underställda chefer som svarar mot fastställd målbild och genomförandeidé. Uppdrag ges som order, beställning, avrop eller hemställan.

Förbered uppdrag överensstämmer med *Identifiera utgångsfaktorer* i uppgiften *Inrikta* vad avser analys av aktuellt läge för egna och motståndarens förband.

Utarbeta uppdrag

Utarbeta uppdrag sker då uppdraget fastställs och sedan dialogiseras med underställd chef för att klargöra önskat resultat av uppdraget.

Utarbeta uppdrag överensstämmer med *Ta fram order och förbered stridsledning* i uppgiften *Inrikta* vad avser IGU till underställda chefer.

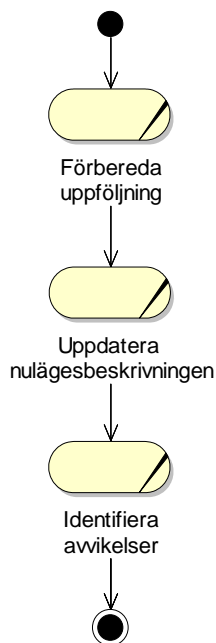
Samordna verksamhet

Aktiviteten *Samordna verksamhet* genomförs kontinuerligt och avser direkta styrningar till underställda chefer inom ramen för de uppdrag som genomförs. Samordning av flera olika underställdas verksamheter sker genom befäl.

Graden av samordning beror på den typ av uppdrag som löses. Chefen kan överlåta delar av samordning till underställda chefer vilka då genomför samverkan mellan varandra.

5.1.3 Uppfölja

Uppgiften *Uppfölja* är en av ledningsprocessens ledningsuppgifter vilken utförs under genomförandet. Under uppgiften bevakas händelseutveckling och genomförda åtgärder, kritiska händelser identifieras och klassificeras samt rapporter tas emot och uppdaterar nulägesbeskrivningen. *Uppfölja* består av följande aktiviteter, se Figur 25.

Figur 25 Aktivitetsdiagram för uppgiften *Uppfölja*

Förbered uppföljning

Aktiviteten *Förbered uppföljning* inriktar uppföljning mot de saker som är mest relevanta i den givna situationen. Som stöd för aktiviteten används uppföljningsplan och beslutstödsplan.

Uppdatera nulägesbeskrivningen

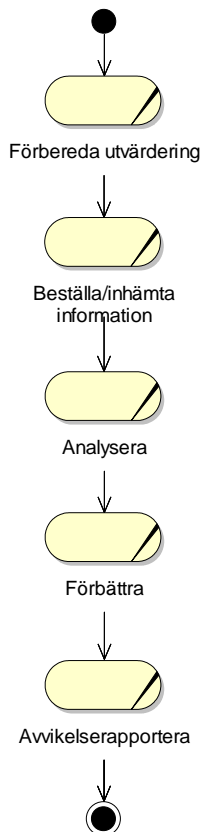
Uppdatera nulägesbeskrivningen sker kontinuerligt och avser insamlandet av information om den verksamhet som genomförs. Underställda chefer rapporterar kontinuerligt genomförda aktiviteter och chefen delger sammanfattande nulägesbeskrivning tillbaka till förbanden med regelbundna intervaller.

Identifiera avvikelser

Aktiviteten *Identifiera avvikelser* avser den analys som genomförs på insamlad information för att jämföra nulägesbeskrivningen med önskat läge kopplat till MB och GFI. Analysen ligger sedan tillgrund för fortsatt koordinering och uppföljning.

5.1.4 Utvärdera

Uppgiften *Utvärdera* är en av utvärderingsaktivitet. I uppgiften genomförs utvärdering av uppdrag dels under pågående insats samt dels efter genomförd insats. Utvärdering av pågående insats sker mot planerade målbilden och GFI för att identifiera avvikelser i genomförandet. Efter genomförd insats sker utvärdering och effektanalys av insatsen för att skapa förbättringsförslag för framtida insatser. Uppgiften *Utvärdera* består av följande aktiviteter, se Figur 26.

Figur 26 Aktivitetsdiagram för uppgiften *Utvärdera*

Förbereda utvärdering

Aktiviteten *Förbereda utvärdering* syftar till att skapa en utvärderingsplan där utvärderingsområden väljs ut och indikatorer definieras som kan påvisa effekt inom utvärderingsområde.

Beställa/inhämta information

Aktiviteten *Beställa/inhämta information* syftar till att inhämta information från insatsens genomförande och få ett mått på vilka effekter som åstadkommit.

Analysera

Aktiviteten *Analysera* syftar till att sammanställa insamlad information och analysera denna för att dokumentera slutsatser.

Förbättra

Under *Förbättra* sker en värdering av egna framkomna resultat och vilka erfarenheter övriga staber och förband har gjort. Dessa lärdomar sammanställs och presenteras för övriga enheter.

Avvikelsesrapportera

Utifrån de lärdomar som genererats distribueras förslag på ändringar av uppträdande som leder mot måluppfyllnad och eventuella ändringar som behöver införas i skedes- och uppdragsmål bilden. Även förbättningsförslag inför framtida insatsen tas fram.

5.2 Planera långsiktigt

Uppgiften *Planera långsiktigt* innefattar det planeringsarbete som genomförs inom bataljonen för att på lång sikt upprätthålla en god beredskap och säkerställa att verksamhetens behov kan tillfredställas. Behov som kan behöva planeras långsiktigt är mat, drivmedel etc. I *Planera långsiktigt* ingår även att säkerställa exempelvis att reparationslokaler finns tillgängliga när behov uppstår [8].

5.3 Ledningsplatser

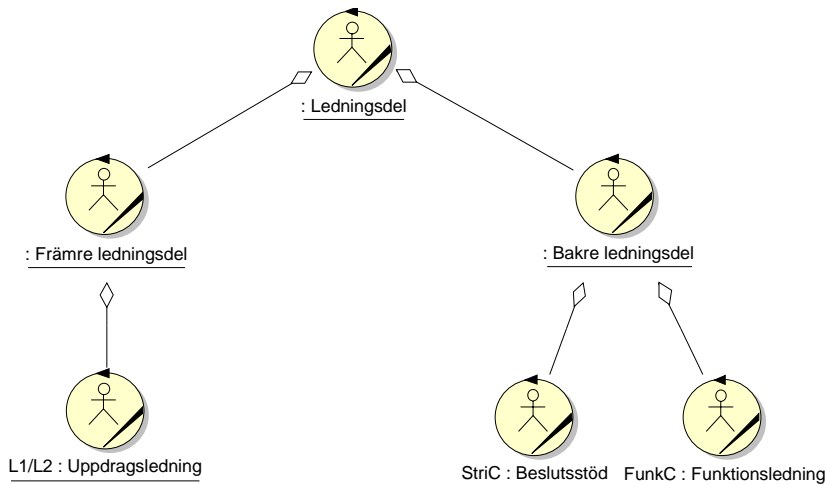
Staben inom en insatsbataljon består av två ledningsplatser vilka benämns främre ledningsplats och stabsp plats. Dessa ledningsplatser bemannas av 3 olika ledningslag (L1/L2/L3). Under själva genomförandet finns i regel insatschef (bataljonschefen eller motsvarande) vid främre ledningsplats. På stabsp plats är funktionskompetensen samlad och stödjer insatschefen i dennes arbete. Stödet från stabsp plats kan exempelvis utgöra uppföljning och planering av funktioner, samverkan, inhämtning och bearbetning av lägesinformation (egna, sidoordnade, civila, motståndaren) samt funktionsledning. Funktionsledning innebär att funktionslaget ger direkt order till DUC inom respektive funktions ansvarsområde.

Normalt leds bataljonen från stabsp plats när så läget medger. Under strid leds dock verksamheten av insatschefen från främre ledningsplats. Denne grupperar där behovet av ledning är stort, exempelvis i anslutning till främre förband eller förband med den viktigaste uppgiften. Vid behov kan ledning på främre ledningsplats stödjas av ett ledningsstöd, dvs antingen ett ledningsstödslag eller ett funktionsledningslag som utgår från stabsp plats. Stabsp platsen arbetar med uppföljning och upprättar samband med mot högre chef och sidoordnade chefer.

De tillgängliga ledningsresurserna medger ett flertal olika metoder för utnyttjande av ledningsplatserna och hur ledningen bedrivs inom insatsbataljonen. Vid högintensiv verksamhet är 2 ledningslag i kontinuerlig verksamhet, en vid främre ledningsplats och en vid stabsp plats. Vid lågintensiv verksamhet är endast 1 ledningslag aktivt vid stabsp plats. Det tredje ledningslaget vilar eller planerar ny uppgift.

5.3.1 Ledning från främre ledningsplats

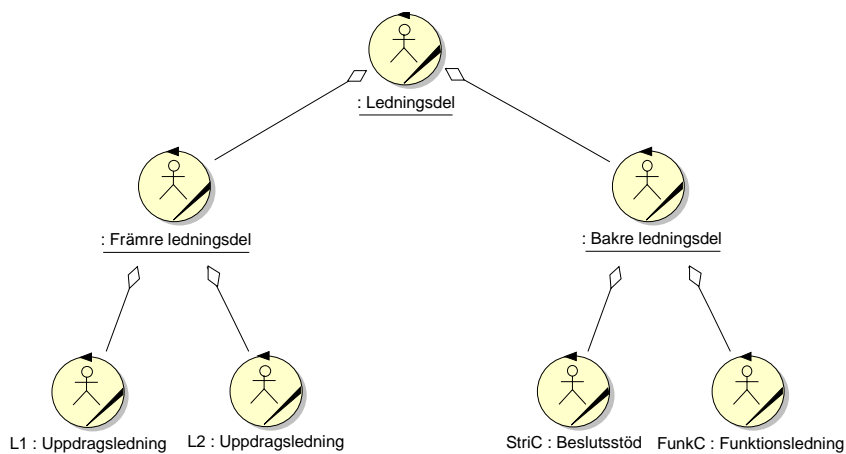
Ledning från främre ledningsplats (Figur 27) innebär att ett ledningslag leder pågående uppdrag medan ett ledningslag planerar, vilar eller samverkar. Stabsplatsen, bestående av StriC och FunkC, arbetar med uppföljning, rapportering samt ledning och planering av funktionerna. Detta ledningsfall är normalfallet.

Figur 27 Figuren illustrerar *ledning från L1/L2*.

5.3.2 Ledning från två främre ledningsplatser

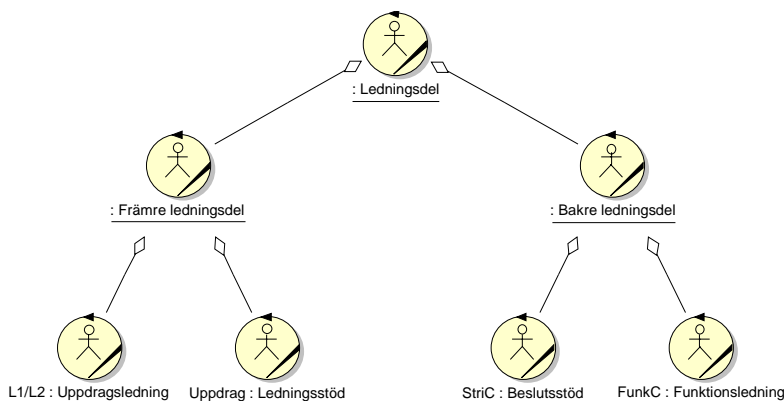
Ledning från två främre ledningsplatser genomförs på liknande sätt som tidigare beskrivet i ledning från en ledningsplats. Detta förfarande tillämpas då bataljonen leds i två riktningar och varje främre ledningsplats leder i en riktning. Stabsplatsen stödjer både främre ledningsplatserna med uppföljning och planering av funktionerna. Detta ledningsfall används i undantagsfall.

Figur 28 Figuren illustrerar *ledning från L1 och L2*.

5.3.3 Ledning från främre ledningsplats med stöd av uppdragsledning

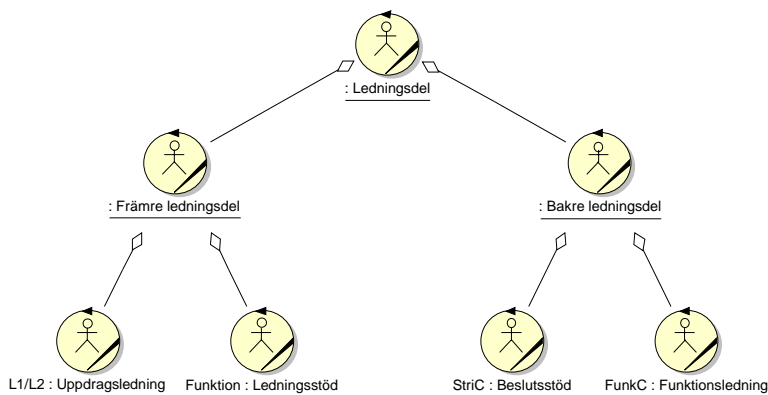
Ledning från främre ledningsplats med stöd av uppdragsdelning innebär att den främre ledningsplatsen får stöd i sin ledning av ett ledningsstödsdrag, vilket organiseras och utgår på order av insatschefen. Dess syfte är att understödja ledande lag med specialistkompetens. Sammansättningen situationsanpassas och utgår ur stabsplats och består av Stridsledare (Chef ledningsstödsdraget) samt exempelvis fältarbetsbefäl, luftvärnsbefäl och andra önskade kompetenser.

Figur 29 Figuren illustrerar ledning från L1/L2 med stöd av uppdragsledning.

5.3.4 Ledning från främre ledningsplats med stöd för funktionsledning

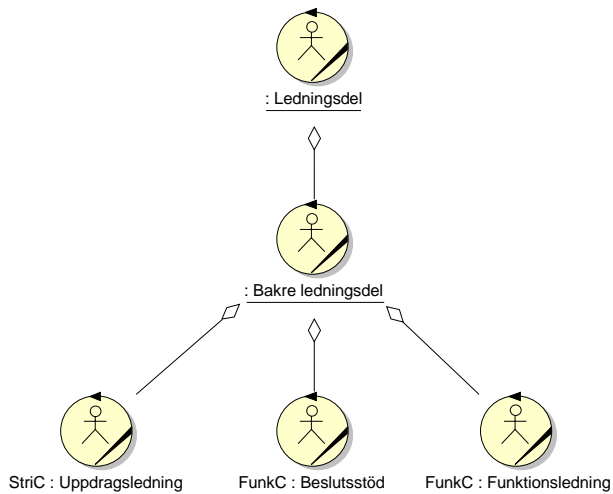
Ledning från främre ledningsplats med stöd för funktionsledning innebär att främre ledningsplats leder uppdraget och ett avdelat funktionsledningslag leder en viss funktions verksamhet. Funktionsledningslaget organiseras och utgår från stabsplats för att samordna en specifik verksamhet (ledning) då funktionsledning behöver på plats. Funktionsansvarig kvarstår i stabsplats. Laget funktionsleder genom att utöva ledarskap, kontrollera och samordna verksamhet där behov föreligger. I funktionslaget ingår stridsledare (chef funktionsledningslaget), bataljonskvartermästaren och tekniskt befäl. Funktionsledning behöver inte genomföras vid samma plats som främre ledningsplats befinner sig på.

Figur 30 Figuren illustrerar ledning från L1/L2 med stöd för funktionsledning.

5.3.5 Ledning från stabsp plats

Ledning från stabsp plats innebär att stabsp platsen leder bataljonen under pågående uppdrag. Uppföljning, rapportering och funktionsledning sker liksom tidigare också från stabsp plats. Denna ledningsmetod tillämpas främst vid lågintensiv verksamhet, t.ex upprätthållande av AOR i en peace keeping uppgift. Vid ledning från stabsp plats sektionindelade staben istället för att ha en ledningsplatsindelning. Bearbetning och plan Hytt (jmf miljö för L2 istället för fordon)

Figur 31 Figuren illustrerar ledning från L3.

5.4 Ledningspersonal

I detta kapitel beskrivs ledningsorganisation för en insatsbataljon. Underlaget till texten är till stor del hämtad från Metodhandbok ny [11] samt Verksamhetsmodell mekbat 90 [8].

Bataljonens indelning ska ge stor flexibilitet i utnyttjandet av ledningsresurserna över tiden. I lågintensiva konflikter och vid rutintjänstgöring utomlands formeras bataljonens organisation enligt Figur 32 och Figur 33. Denna organisation förutsätter dock att bataljonsstaben får stöd från högre chef alt nationellt stöd avseende juridik, folkrätt, ekonomi samt omfattande CIMIC verksamhet.

Chefsgrupp
Bataljonschef
Sif Bataljonschef
Stabschef

Figur 32 Personal ingående i insatsbataljons chefsgrupp.

S1 Personal	S2 Underrättelser	S3 Stridsledning
Personalchef	Undchef	C Strisekt
Pastor (VO)	Undbefäl	Stribefäl
	Undbefäl	Stribefäl
	NBC befäl (VO)	Batartchef/ALO
	Undass	Artbefäl/ALO
		Artbefäl/Infoop
		Luftstribefäl
		Farbbefäl
		Striass
		Striass
		Striass
		Striass
		Artass
		Artass
		Artass
S4 Logistik	S5 Samverkan	S6 Ledning/Samband
Bataljonskvm	C Samverkanssekt	Sambandschef
Teknch Bataljon	Samverkansbefäl	Sambandsbefäl
Uhbfäl		
Stribef Uh alt Tekn Bef		
Uhbef/Sjtpled		
Uhbef/Tpbf		
Läkare (VO)		
Ass		
Ass		

Figur 33 Bataljonens grundorganisation [11].

Vid ett genomförande av en insats organiseras staben enligt Figur 34 för att i första hand bedriva ledning från främre ledningsplats med stöd från stabsp plats (StriC & FunkC med stöd av sektionerna och planlag).

L1		StriC		FunkC	
Batch	01	C Strisekt	31	Batkvm	41
Stribef	32	Stribef	33	Stribef Uh	44
Undbef	22	Batartch	35	Uhbef/Sjtpled	45
Artbef	36	Undbef	23	Ass	23
Artass		Luftstribef	38		
Striass		Striass			
		Striass			
S1 Personal		S2 Underrättelser		S3 Stridsledning	
Personalbefäl	11	Undbef Bea	24	Farbbef	39
Pastor	12	NBC bef	25	Striass	
		Undass		Artass	
S4 Logistik		S5 Samverkan		S6 Ledning/Samband	
Teknch Bat	42	C Samverkanssekt	51	Sambandsbefäl	62
Uhbef/Tpbf	46	Samverkansbefäl	52		
Läkare	47			Planlag	
Ass				Batch stf	02
				Undch	21
				Artbef	37
				Stribef	34
				Uhbef	43
				Sambandschef	61
				Striass	
				Artass	

Figur 34 Stabens organisation vid genomförande i högintensiv situation [11].

6 Ramscenario för Snabbinsatsstyrka

Ramscenariot är konstruerat utifrån CONOPS från spel av NBG verksamhet [12] bilaga 3 och 6, intervjuer med nyckelpersoner inom NBG 08 och LedutvE på MSS [17], scenarion för MSS fältövningar [20] samt anpassning av det ramscenario som utvecklats inom Verksamhetsmodellering för TOEM Helikopter-bataljon [10].

Ramscenarion utgör en sammansättning av alla typer av uppgifter som en snabbinsatsstyrka kan genomföra. De uppgifter som beskrivs baseras på TOEM Manöverbataljon för NBG [6] som är den första snabbinsatsstyrkan Sverige sätter upp med beredskap första halvåret 2008. Det ramscenario som beskrivs nedan riktar sig mot den snabbinsatsstyrka som ska vara insatsberedd 2011. De uppgifter som kan vara aktuella för snabbinsatsstyrkan 2011 är inte ännu definierade, dock är det MSS uppfattning att Manöverbataljon i snabbinsatsstyrkans uppgifter endast kan förändras marginellt från 2008 till 2011.

2008 är det en mekaniserad bataljon 08 som utgör förbandstypen som är manöverbataljon i snabbinsatsstyrkan. De uppgifter som beskrivs i ramscenariot är de uppgifter som en generell snabbinsatsstyrka och en insatsbataljon av typen mekaniserad bataljon 08 kan utföra.

I det ramscenario som beskrivs nedan har samtliga uppgifter för en snabbinsatsstyrka satts samman till ett händelseförlopp som sträcker sig över den tid en snabbinsatsstyrka kan lösa uppgifter i ett insatsområde. I flera av de typinsatser som ska genomföras är inledningen av uppdraget gemensamt, d.v.s. APOD och/eller SPOD behöver etableras för att därefter medge en insats i området. I en verklig situation kommer troligtvis inte snabbinsatsstyrkan genomföra alla dess uppgifter under en så komprimerad tidsperiod utan snarare endast lösa en av uppgifterna, t.ex. evakuering eller stöd till humanitära insatser. I scenariot finns det också beskrivet att snabbinsatsstyrkan övergår till att vara inordnad i en EUFOR för att göra det möjligt att beskriva en direkt stridsinsats (enligt insats- och konsolideringsfasen i [19]). Snabbinsatsstyrkan blir då Swebat i en Svensk ledd brigad inom EUFOR. Detta förlopp ingår inte som en av typinsatserna för snabbinsatsstyrkan men det medger att få en komplett bild av de uppgifter som är tänkbara för Mekbat 08 då insats i MNTF utgör en typinsats för Mekaniserade förband [Figur 13].

Beskrivningarna är fokuserade på den verksamhet som genomförs vid manöverbataljonen i snabbinsatsstyrkan. Logistik och understödsenheternas förmågor och uppgifter har inte varit tillgängliga under arbetet så dessa finns inte direkt beskrivna. Antagandet är att dessa förbandsuppgifter genomförs för att stödja manöverbataljonen med dessas uppgifter, d.v.s. manöverbataljons uppgifter utgör snabbinsatsstyrkans huvuduppgifter.

6.1 Förutsättningar

Insats inom EU Battle Group innebär att Försvarsmakten ska avdela ett förband sammansatt av i huvudsak enheter från Mekaniserade förbandstyper för internationella insatser inom Europa och globalt. Förbandet ska ingå som en snabbinsatsstyrka i nära samarbete med Storbritannien avseende militärstrategiskt högkvarter (Operation Headquarters, OHQ). Enheten kommer att underställas av EU utsedda Operation Commander (OpCdr) vilken är underställd ordföranden i EU:s militärkommitté (CEUMC).

Följande förutsättningar råder:

- Snabbinsatsstyrkans manöverbataljon består av en Mekbat 08 [Figur 20].
- Förbandet ska kunna utföra uppgift *Undsätta personal* på ett område upp till 100 km².
- Förbandet ska kunna utföra uppgift *Humanitärt stöd* på ett område upp till 1500 km².
- Förbandet ska kunna utföra uppgiften *Fast övervakning* på ett område upp till 12x20 [km²] från minst tre fasta OPT och med två ingående vägar.
- Förbandet ska kunna utföra uppgiften *Rörlig övervakning* på ett område upp till 25x40 [km²].
- Förbandet ska kunna utföra uppgiften *Öppna förbindelse* på en sträcka upp till 200 km.
- Förbandet ska kunna genomföra taktisk förflyttning upp till 300 km under 24 timmar.
- Förbandet ska kunna genomföra insats med indirekt eld på ett avstånd upp till 6 km med eget ingående bataljonsartilleri och längre avstånd med tillförda resurser.
- Förbandet ska kunna upprätta eget luftförsvar med ingående luftvärn.
- Förbandet ska kunna genomföra fältarbete med ingående ingenjörstrupper.
- Förbandet ska med egna förbandsdelar kunna bedriva viss verksamhet inom underhåll, HKP, MP, ISTAR, FAC, CIMIC och GIS.
- Förbandet ska kunna ta emot MEDEVAC och CASEVAC för evakuering av skadade.
- Manöverbataljonen och delar av stödresurserna ska kunna påbörja lösande av uppgift 10 dagar efter beslut från EU.
- Förbandet ska kunna utgöra förtrupp till en större och mer omfattande insats (EUFOR).
- Förbandet ska kunna utföra en krishanteringsinsats på 30 dagar.
- Insats ska kunna förlängas i upp till 120 dagar om ytterligare resurser tillförs.
- Huvuddelar av insatsstyrkan ska kunna transporteras i strategiska transportflygplan och taktiska transportflygplan (C-130 och/eller C-17 i operationsområdet).
- Tyngre delar av förbandet ska kunna transporteras via sjötransport.
- Förbandet ska kunna verka under varierande terrängförhållanden, t.ex. berg, djungel, öken, stäpp, skog.
- Förbandet ska kunna verka i urbaniserad miljö med förstörd och/eller lågt utvecklad infrastruktur.
- Förbandet ska kunna verka under alla årstider, väder- och ljusförhållanden, undantag klimatzon C3 och C4 (allvarlig resp. extrem kyla) enligt STANAG 2895.
- Förbandet ska kunna verka i miljöer med tänkbara hot i form av terrorism, elektronisk krigsföring samt kemiska, biologiska och radiologiska hot.
- Förbandet är dimensionerat för att kunna utföra de förmågor som är beskrivna som snabbinsatsstyrkans huvudinsatsförmågor [ref].
- Förbandet sätts samman utifrån fristående delkomponenter inför den specifika uppgiften.
- Förbandets fordonstyper bestäms av rådande förutsättningar samt uppgiftens natur.
- FM LOG leder all transport av personal och materiel till insatsområdet.

6.2 Övergripande läge

I Bogaland har sedan en tid pågått etniska motsättningar mellan de två dominerande etniska grupperingarna, *Relinesierna* och *Kuranierna*. Motsättningarna har på senare tid urartat och eskalerat till direkta stridigheter där även våldtäkter, avrättningar och andra folkrättsbrott förekommer. Allra värst är det i områdena kring Gränsstaden (med väldigt etniskt blandad befolkning) samt Söderstad (som har en dominerande Kuranisk befolkning trots dess läge i Relinesien), se Figur 35.

Efter över en månads stridigheter och misslyckade politiska lösningar ger FNs säkerhetsråd en fredsstyrka mandat att nyttja militär styrka. EU deklarerar att missionen "Nordic Peace" kommer att påbörjas och pågå som längst i fyra månader. Initialt skickas en nordisk snabbinsatsstyrka med ca 1500 soldater med uppgift att utgöra etableringsstyrka. Detta innebär att styrkan ska säkra och upprätthålla utpekad flygplats, hamn och transportväg i Bogaland därefter vara beredd understödja den anländande EU-styrkan (EUFOR) som har till uppgift att separera de stridande parterna kring Gränsstaden. EUFOR består av ett divisionsförband med ett antal brigader samt flyg- och marina förband.

Figur 35 Kartbild över operationsområdet och dess omgivning. På kartan illustreras den taktiska respektive strategiska flygplatsen och ankomsthavnen i insatsområdet samt de mest konfliktdrabbade områdena i den egna intressesfären.

Händelseförloppet är inte känt av snabbinsatsstyrkan från insatsens början, dock kan insatsen delas in 4 skeden. Dessa skeden är och innefattar följande typinsatser och uppgifter för Snabbinsatsstyrkan:

1. Etablera brohuvud (typinsatserna *Separation av stridande parter* och *Förebyggande av konflikt* samt uppgifterna *Upprätta POD*, *Upprätthålla POD*, *Upprätta förbindelse*, *Upprätthålla förbindelse*)
2. Separation av stridande parter (snabbinsatsstyrkan löser stridsuppgift som del i multinationell styrka EUFOR)
3. Evakuering (typinsatsen *Evakuering av EU personal* samt uppgifterna *Skydda/försörja EU personal* och *Evakuera EU personal*)
4. Stöd till humanitär insats (typinsatsen *Stöd till humanitär insats* samt uppgifterna *Etablera kontakt med aktörer i området*, *Upprätthålla POD*, *Upprätthålla förbindelse* och *Skydda depå*)

6.3 Händelseförlopp

Detta händelseförlopp beskriver de viktigaste händelserna från det att svenska politiker och befälhavare först fått indikationer på att snabbinsatsstyrkan kan komma att kallas in. Dagen D benämns som den dag då insatsen ska vara påbörjad (då militära förband kan verka i området). Scenariot beskrivs verksamheten vid (F)HQ, L1, L2, L3 samt manöverbataljonen, logistikenheterna och de taktiska understödsenheterna .

< D-40: Indikation på oroligheter

Då det bedöms troligt att den svenska snabbinsatsstyrkan kommer att kallas in avbryts ordinarie övningsverksamhet omedelbart och beredskapen aktiveras så att personal får rycka in. Återhämtning av förband och material påbörjas.

D-40: Inriktning för insats mottages

Den svenska chefen för snabbinsatsstyrkan erhåller en inriktning för insats av Operationsledningen. Inriktningen antyder att en order kan utfärdas inom en snar framtid. Därefter samlar chefen för snabbinsatsstyrkan berörda underställda chefer (manöverbataljonen, (F)HQ, etc) för orientering och samordning.

Orientering kommer från (F)HQ till manöverbataljonen, logistikenheterna och de taktiska understödsenheterna via ledningssystemet. Orienteringen innehåller en trolig typinsats, uppgifter, områdesbeskrivning, förväntat motstånd i området och annan underlättelseinformation. Informationen används för att påbörja planering av insats och som första steg genomförs underrättelsearbete. Eventuell missionsanpassad utbildning planeras.

FM LOG påbörjar samordning av transport genom att ta fram och se över den materiel-lista som är aktuell för den anstående insatsen. I detta skede ges en inriktning om vilka fordonstyper som ska användas och hur snabbinsatsstyrkan ska sättas samman.

Planeringen startas inför insatsen. I manöverbataljonen planeras stridsuppgifter. Förberedande order ges till rekognoserings- och förtrupper att bege sig till området för att inhämta underrättelser.

(F)HQ leder från S1 i Enköping, manöverbataljonen leds från P4 i Skövde.

D-40 → D-20: Transportförberedelser

Tyngre materiel och delar av förbandet såsom strf90, eventuella strvl22 och contrainrar som måste transporteras till sjöss lastas så fort som möjligt ombord på transportfartyg vid avsedd hamn. Flottan lämnar hamn D-20.

De lättare delarna av förbandet som ska transporteras via flyg stationeras vid respektive flygplats i väntan på order samtidigt som funktionsdelarna i snabbinsatsstyrkan planerar sin verksamhet baserat på de uppgifter som indikerats.

D-20 → D-10: Rek och förtrupp

(F)HQ ger order om insats till rek och förtrupp då riskerna bedömts tillräckligt små. Förtrupperna består av delar av ISTAR, FM LOG samt L1 som leder rekstyrkan på plats. Verksamheten påbörjas omgående.

D-10: Formell order mottages

Den svenske chefen för snabbinsatsstyrkan erhåller en order om insats av operationsledningen. Snabbinsatsstyrkan ska under 30 dagar etablera ett brohuvud i Bogaland för

att möjliggöra EUFOR ankomst och därefter understödja EUFOR i upp till 90 dagar ytterligare.

Därefter samlar chefen för snabbinsatsstyrkan berörda underställda chefer (vilket för manöverbataljonen för närvarande är L2 då L1 befinner sig i insatsområdet) för ordregivning. De underställda cheferna återgår till respektive enhets lokalisering och förbereder ordregivning. Analys av rekognoseringsrapporter leder till ändrade förutsättningar, förändrad planering och kompletteringsutbildning.

D-10 → D: Lufttransport

De delar av förbandet som inte kräver sjötransport (dvs ej strf90, strv122, containrar) avgår i omgångar via lufttransport med AN-124:or och inhyrda civila persontransportplan mot utpekad strategisk flygplats i Vänland. Flygplatsen har valts då den ligger i ett vänligt sinnat grannland och området anses stabilt. Överenskommelse har nåtts med ordinarie flygplatschef om lån av flygplatsen för operationen. Ankomst sker kontinuerligt fram till och med dag D.

Vid den strategiska flygplatsen sker omlastning till C-130 för vidare transport mot den taktiska flygplatsen. Vid den taktiska flygplatsen bedöms läget förhållandevis lugnt och inget organiserat motstånd är väntat vid ankomst till flygplatsen även om underrättelser avslöjat att viss risk för sabotage förekommer.

Ledning övergår från L2 till L1 vid ankomst till insatsområdet då L1 redan finns på plats. (F)HQ opererar från S1 Enköping.

D: Insats påbörjas

Ett skyttekompani och flygplatsenheter lyfts in med C-130 eller helikopter mot taktisk flygplats i den första omgången tillsammans med L1. Stöd- och logistikenheter fortsätter att tilltransporteras till den strategiska flygplatsen tillsammans med övriga delar av manöverbataljonen.

De första delarna av (F)HQ anländer till den strategiska flygplatsen och förbereder gruppering.

Figur 36 Målbild för uppgiften *Etablera brohuvud*. Bilden visar intresseområden, uppdragsområden, den taktiska respektive strategiska flygplatsen samt den angivna ankomsthavnen. På bilden finns också angivet grupperingsplatser för lednings- och logistikfunktioner.

D → D+5: Etablera taktisk flygplats

Skyttekompaniet och rekognoseringsstyrka ur flygplatsenheten löser uppgift *Etablera POD* på bedömt oförsvarad flygplats. Sedan tidigare har lokala myndigheter givit sitt samtycke till nyttjande av flygplatsen för detta ändamål. Att etablera kontakt med dessa myndigheter och övriga nyckelpersoner är högt prioriterat.

Skyttekompaniet skyddar och bevakar flygplatsen genom att upprätta posterings, genomföra patruller, bevaka, genomsöka, etc. Infartskontroller och befästningar upprättas i anslutning till flygplatsområdet. Grupperingsplatser för tillkommande förband rekognoseras. Verksamheten leds av L1 på plats som också samverkar med aktörer i området. Bataljonschefen är områdesansvarig för flygplatsområdet.

Kommunikation upprättas med L3 och (F)HQ.

D+5 → D+15: Truppankomst

Återstående delar av (F)HQ ankommer till den strategiska flygplatsen. (F)HQ etablerar kommunikation med högkvarteret Sverige och OHQ i Storbritannien.

De stridande kompanierna anländer till den taktiska flygplatsen i en takt av motsvarande ett förstärkt kompani per dygn, upprättar försvar och påbörjar planering av uppgiften *Upprätta förbindelse*.

Understöds- och logistikenheter anländer till flygplatsen och upprättar kommunikation med omvärlden (Sverige och övriga EU länder) samt stöttar bataljonschefen i att skydda och bevaka flygplatsområdet. Bataljonsstaben förstärks med delar ur (F)HQ. Tillfällig logistikbas upprättas i området av logistikenheterna.

Resterande delar av flygplatsenheten anländer i samma omgång och upprättar flygplatsen. När flygplatsen är etablerad och manöverbataljonen är på plats anländer L3 till flygplatsområdet.

Samtidigt ankommer sjötransporterna till hamnen och lägger till där om den anses tillräckligt säker. Avlastning sker ej vid hamnen förrän hamnen är säkrad och etablerad.

D+15 → D+20: Uppgift Etablera förbindelse mellan taktisk flygplats och hamn

Manöverbataljonen påbörjar lösandet av uppgift etablera förbindelse med stöd av stöd- och logistikenheter vid den taktiska flygplatsen. Delar av L3 stannar kvar vid den taktiska flygplatsen tillsammans med bevakningsförband, flygplatsenheterna samt underhållsenheter. Rörliga ledningsresurser framrycker tillsammans med manöverbataljonen liksom underhållsenheter.

Vägen bedöms ej vara försvarad av fiendliga styrkor, dock kan upp till motsvarande två plutoner finnas i området. Liten risk för sammanstöt förekommer. Tagen väg och nyckelterräng försvaras över tiden. Vid bedömt behov avdelas särskilda försvarsstyrkor.

Då tunga fordon (stridsfordon, bandschaktare, broläggare, etc) finns vid hamnen och ej men manöverbataljonen har styrkan ej möjlighet att bryta mineringar eller upprätta tillfälliga broar.

D+20 → D+30: Etablera hamn

Hamnområdet säkras av markstyrkorna som ankommer från den taktiska flygplatsen. Under tiden fortgår vidmakthållandet av förbindelsen till den taktiska flygplatsen. Bataljonen skyddar och bevakar hamnområdet och genomför fältarbeten för att förstärka skyddet.

Manöverbataljonen etablerar hamnen och möjliggör gruppering för logistikenheter. Hamnenheter etablerar hamnen och förbereder för avlastning.

Fartygen ankommer till hamn och avlastar. Vissa ledningsresurser grupperar vid hamnen, de delar som är grupperade vid den taktiska flygplatsen omgrupperar endast om behov finns och det är säkerställt att kommunikationen kommer att fungera.

Rekognoseringsstyrka ur NSE anländer till hamnen och påbörjar etablering av ett NSE.

D+30 → D+33: Återhämtning och reorganisation

Skedet etablera brohuvud anses löst. EUFOR har börjat anlända till hamn och flygplats och förbereder sig för uppgift *Separation av stridande parter*. EUFOR har begärt stöd av svensk styrka på plats för ändamålet. Order mottages för att utgöra separeringsstyrka i område Gränsstaden.

Styrkan överläter ansvaret för hamn, flygplats och väg till nyanländ EU personal och grupperar sig vid baslägret utanför den taktiska flygplatsen för återhämtning. Ny personal, materiel och nya resurser tillförs till manöverbataljonen, stödenheterna och logistikenheterna. Snabbinsatsstyrkan övergår från att vara snabbinsatsstyrka till att organisatoriskt i att vara SweBat i SweBrig underställd EUFOR, fortfarande med stöd från taktiska understöds- och logistikenheter. C FHQ övergår i att vara C SweBrig. Två bataljoner tillkommer till den svenska brigaden.

Figur 37 Karta över det tilldelade separationsområdet för SweBrig i uppgiften *Separation av stridande parter*.

D+33: Framryckning till Gränsstaden

Hela SweBrig förflyttar sig till område Gränsstaden, ca 300 km från den taktiska flygplatsen och framrycker till sitt utgångsläge för att påbörja lösandet av uppgift separera Gränsstaden, som en del i EUFORs typinsats *Separation av stridande parter*.

SweBat framrycker i täten av SweBrig mot insatsområdet, då EUFOR ansvarar för att förbindelsen är öppen.

D+34 → D+40: Operation Gränsstaden

SweBat tar grupperingsområdet för hela SweBrig. SweBrig grupperar i tilldelat område, även lednings- och underhållsresurser. SweBrig har som uppgift att separera de stridande. Målet är att separera stridande Relinesier och Kuranier från varandra och skapa en *separationszon* [Eng: *zone of separation*] på ett så fredligt sätt som möjligt.

SweBat löser del av uppgift i sitt tilldelade område genom nyttjande av styrkedemonstrationer. God kontakt och förhandlingar med lokala ledare, motparter, myndigheter och hjälporganisationer är mycket prioriterat.

Åtgärder för skydd [Eng: force protection], av egna styrkor såsom eskortering och fältarbeten för skydd, vidtas omedelbart vid ankomst till området och bataljonen står beredd att genomföra stridsuppgifterna ta, rensa och genomsöka områden samt undsätta civila.

D+40 → D+57: Vidmakthållande av separationszon

Brigaden har lyckats separera de stridande parterna och upprätta en separationszon. SweBat försvarar tagen terräng. Fältarbeten utförs för att befästa nyckelpositioner och förstärka det egna skyddet. Kontaktskapande åtgärder och eventuella PsyOps genomförs över tiden för att bibehålla en så god kontakt som möjligt med lokalbefolkningen och styret.

Uppgiften *Övervaka* är den primära uppgift som SweBat under denna tid löser genom att upprätta tre fasta observationsplatser och genomföra patrullering inom sitt tilldelade område. En larmstyrka är beredd genomföra insats mot folkmassa. Fortsatt samverkan med lokalt styre i området sker över tiden. Kompanierna har områdesansvar.

Taktiska understöds- och logistikenheter ger stöd till manöverbataljonen genom att t ex inhämta geografisk data i bebyggt område, understödja med förnödenheter, försvåra/förhindra luft- och indirekta angrepp, genomföra underrättelseinhämtning, genomföra fältarbeten, etc.

Vid eventuella incidenter är SweBat beredd genomföra uppgifterna *Ta*, *Slå*, *Tvinga till omgruppering* och *Insats mot folkmassa*.

Representanter för avlösningstyrkan som övertar ansvaret efter SweBat anländer och deltar i arbetet för att förenkla avlösningprocessen.

D+57 → D+60: Avlösning vid separationszon

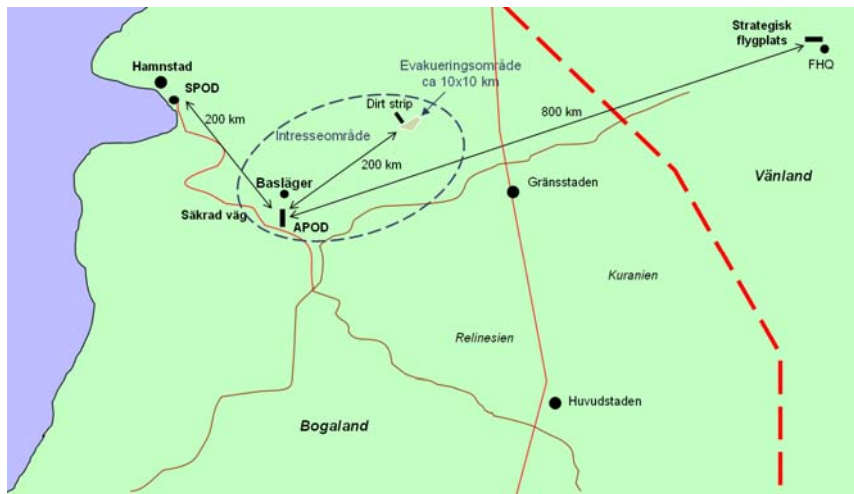
SweBat avlöses av andra förband ur EUFOR. Formell avlösning/överlämning sker kontinuerligt under 3 dagar.

Avlösningen kan ske även till utländsk styrka, innebärande att informationen kan behöva delas i ett format som kan hanteras av både egna och andras ledningssystem. Avlösningen sker i stridsställningar och genomförs plutons- och kompanivis tills hela bataljonen är avlöst. Eldplanläggning, underrättelser, fältarbeten och information (SLB grunddata, minskisser, kartor, kända kontakter, etc) överlämnas.

D+60 → D+63: Återhämtning

Under tiden har mycket stridigheter i området kring Söderstad/Norderstad lett till lidande för civilbefolkning som utvecklats till en humanitär katastrof. Internationella hjälporganisationer har börjat etablera sig på platsen för att få ut mat och förnödenheter till den civila befolkningen så fort som möjligt.

I Söderstad finns en ansenlig minoritet med EU medborgare vars läge nu bedöms som kritiskt och EU har beordrat den svenska styrkan att genomföra evakuering av EU medborgarna i området i och kring Söderstad. SweBat tillförs personal, materiel och resurser i syfte att höja stridsvärdet för att kunna lösa evakueringsuppgiften, geografiskt skild från övriga SweBrig som är kvar i område Gränsstaden. SweBat underställs taktiska understöds- och logistikenheter.

Figur 38 Målbild för evakueringsuppgift Söderstad. Upp till 1000 EU medborgare ska evakueras från Söderstadsområdet via Söderlands flygfält (Dirt strip) till den taktiska flygplatsen för att därifrån flygas ut ur landet.

D+63 → D+70: Påbörja uppgift Evakuera EU medborgare

En ISTAR-enhet avdelas för underrättelseinhämtning i evakueringsområdet för att kartlägga motparter och EU-personals lokalisering. SweBat framrycker till utgångsläge i område Söderstad. Förbindelse upprättas mot taktisk flygplats. Underrättelser från ISTAR ger att huvuddelen av sträckan bedöms som säker, men del av sträckan kräver lösande av uppgift *Upprätta förbindelse*.

På Söderlands flygfält upprättar bataljonen en skyddad uppsamlingsplats med försörjningsmöjligheter för upp till 1000 civila, varifrån de civila kan transporteras med buss till den taktiska flygplatsen. Vid fältet förläggs också bascamp och ledningsförmågor.

Figur 39 Detaljerad karta över evakueringsområdet och Söderlands flygfält.

D+70 → D+90: Uppgift Evakuera EU medborgare

SweBat samverkar med civila IO/NGOs som redan etablerat sig i området för att sprida information om evakueringsplatser och för att hitta och evakuera de EU medborgare som finns i området.

Rasmassor kan behöva genomsökas och eventuellt röjas av SweBat med hjälp av logistik- och understödsenheter. De civila som hittas transporteras till Söderlanda flygfält där de registreras och omhändertas. Medborgarlistor fås av EU och eventuella medborgare som ej kan lokaliseras eftersöks av skyttekompanierna. Listor och tänkta uppehållsplatser sprids ner till enskild soldat.

Över tiden upprätthålls förbindelsen mellan Söderlanda flygfält och Söderstadsområdet. Från flygfältet transporteras de civila i omgångar genom logistikenheternas försorg till den taktiska flygplatsen med buss i den mån som vägarna är framkomliga och kontrollerade av egna styrkor.

Logistikenheterna sköter samverkan med lokal polis, brandkår, transportorganisationer, röjningsarbetare, etc för att i största möjliga mån för att utbyta information, få tillgång till resurser och på andra sätt underlätta i arbetet.

L3 är grupperad vid uppsamlingsplats Söderlanda, medan L1 och L2 leder verksamhet i evakueringsområdet.

D+90 → D+93: Avveckla evakueringsplats

Efter D+90 är samtliga kända EU medborgare i Söderstadsområdet evakuerade till den taktiska flygplatsen varifrån de transporteras ut ur landet av EUFOR. SweBat återlämnar lånade bandschaktare, grävmaskiner och annan utrustning för röjnings- och räddningsarbete.

Ny order mottages, Röda korset, Läkare utan gränser samt UNHCR har begärt skydd vid sina respektive depåer och eskort vid sitt hjälparbete. SweBat får i uppgift att skydda tre depåer i området kring Söderstad och Norderstad. Grupperingsplatsen fortsätter att vara Söderlanda flygfält för ledning och bascamp. Under tre dagar återhämtar sig SweBat för den nya uppgiften.

Figur 40 Detaljerad karta över Söderstadsområdet och de depåer som finns i området.

D+93 → D+100: Påbörja uppgift humanitärt stöd

Etablerade kontakter med IO/NGOs utnyttjas av bataljonsstaben för att få så mycket information som möjligt om tillgängliga resurser, kontaktnät, vägar, utlämningsplatser och så vidare för att skapa en så bra lägesuppfattning som möjligt. Över tiden etablerar sig skyttekompanierna vid depåerna, ett kompani per depå, för att skydda dem och prioriterade transportvägar identifieras och säkras. Fasta OPT och värn byggs i anslutning till depåerna av skyttekompanierna med stöd av ingenjörsenheter.

Logistikenheterna framrycker till hamn för att understödja hjälporganisationernas transport av förnödenheter till insatsområdet. Ledningsfunktionerna grupperas samlat vid flygfältet och gör chefsbesök vid kompanierna kontinuerligt.

D+100 → D+120: Uppgift Humanitärt stöd

Skyttekompanierna grupperar vid depåerna och skyddar dem över tiden. Befästningar och värn förbättras. Förnödenhetstransporter eskorteras och i viss mån kan även praktiskt arbete (t ex utdelning av matransoner, organisering av civila) stödjas av förbandet, men räddningsarbetet leds av hjälporganisationerna. SweBat står beredd genomföra insats mot folkmassa och utgöra fysiskt skydd för civil hjälppersonal.

Bataljonsledningen finns med förbandet, grupperat på Söderlanda och sköter samband med hjälporganisationerna.

Under tiden förbereds eventuell avlösning eller avveckling av förbandet, egna grupperingsplatser och värn, återställande av lånade lokaler, etc. Vid avlösning sker informationsöverlämning (SLB grunddata, minskisser, kartor, kända kontakter, etc). Avlösningen kan ske även till utländsk styrka, innebärande att informationen kan behöva delas i ett format som kan hanteras av både egna och andras ledningssystem.

Därefter sker hemtransport från den taktiska flygplatsen via den strategiska. Tyngre delar av förbandet (t ex strf90, strv122 och containrar) hemtransporteras till sjöss via hamnen.

6.4 Möjliga incidenter

Ramsscenariot kan kryddas med ett antal incidenter för att öka komplexiteten något. Några förslag på incidenter som kan skjutas in i samband med de olika skeendena på ovanstående scenario följer nedan. Incidenterna är hämtade från MSS fältövningar [20] och Markmålsstudien [23]. Dessa incidenter är endast identifierade i dokumentet och utförligare beskrivning kan införas i senare versioner av dokumentet.

Bro sprängd

Motparten spränger bro på prioriterad väg (efter D+30). Incidenten innebär behov av trafikledning, broläggning, rek och skydd av förbindelse.

Hkp verkan mot bränsledepåer

Motparten går till attack mot APOD för att slå ut bränsledepåer med hkp (efter D+15).

Brand med giftig gas

Stridigheter eller sabotage i närheten av POD leder till brand i närheten av giftiga behållare, riskerar bli giftig gas (när som helst).

Underrättelsebrus

Under tiden som snabbinsatsstyrkan säkrar väg mellan APOD och SPOD störs Ra180 ut och samband försvåras (D+15 – D+20).

Parter öppnar eld mot våra förband

Under tiden som snabbinsatsstyrkan säkrar väg mellan APOD och SPOD hamnar styrkan i bakhåll och eldstrid utbryter (D+15 – D+20).

Minerad väg

Väg är minerad och ny, längre, väg rekas (D+15 – D+20). Efter D+30 kan minbrytning bli aktuellt.

Fordonskapning

Fordon utrustat med SLB blir kapat.

Flyktingvåg

Vägen mellan APOD och SPOD blockeras av civila som söker hjälp, alternativt strömmar flyktingar in till POD och försvårar dagliga rutiner där.

Upplopp

Spänningen mellan olika etniska/politiska grupper eskalerar till våldhandlingar med plundring och förstörande av allmänna/privata inrättningar. Förbandet får till uppgift att sära grupper och förhindra sammanstötningar mellan dessa (inkl. hindra förstörande av egendom).

Utbrott av epidemisk sjukdom

I förbandets ansvarsområde har en sjukdom (virus, bakteriell etc.) fått fotfäste och sprider sig mycket snabbt. Förutom många civila har även enskilda soldater drabbats och behöver sättas i karantän.

Gisslandrama

X antal soldater ur förbandet har tagits som gisslan av lokal ledare (milis). Hotas med avrättning om inte förbandet drar sig tillbaka från strategisk plats. Soldat har SLB buret.

Trafikolycka

Stridsfordon har krockat med civil bil och därefter hamnat upp och ner i ravin med vattendrag. Lokalbefolkning strömmar till och hätsk stämning uppstår då det anses att stridsfordonet varit orsaken till trafikolyckan.

Minolycka (inkl. EOD)

Under rekningsuppdrag har stridsfordon gått på en minering (bl.a. stridsvagnsmina). Flertalet soldater har allvarliga skador och måste brådskande få sjukvård.

Byggnad(er) rasar samman

I samhälle har en eller flera byggnader kollapsat. Oklart hur många personer som kan vara instängda. Förbandet får till uppgift att stödja räddningsarbetet med fordon och genomföra sök med hundar.

Incident vid huvudgate

Vid huvudcampen huvudgate hotar en drogpåverkad beväpnad person vaktpersonalen att skjuta in mot personal på basen. Osäkert vad denne vill med sin handling.

Evakuering av skadad med MEDEVAC

En soldat får en skottskada och transport mod MEDEVAC-helikopter krävs.

Oskadliggöra fientliga stridsvagnar

Fyra fientliga stridsvagnar har gått i stridställning för att hindra vårt förband framryckning. Stridsvagnar öppnar eld mot vårt förband då fortsatt framryckning genomförs. Övriga delar av vårt förband sätts in för att oskadliggöra de fientliga stridsvagnarna.

Neutralisering av prickskyttar

Förband från insatsstyrkan verkar i tätbebyggt område där de blir utsatt för eld från prickskyttar. Dessa har tidigare bekämpat civila i området. Förbandet får till uppgift att nedkämpa prickskyttarna.

Referenser

- [1] FunkP VMM (2005). *Funktionsutvecklingsplan Verkan mot markmål, 2005-10-17*. Högkvarteret, 01 600:73984.
- [2] MetodH Ledn Bat Grunder (2004). *Metodhandbok Ledning bataljon Grunder*, M7734-118111. Försvarmakten.
- [3] MetodH Ledn P-/Mekbat (2004). *Metodhandbok Ledning Pansar-/Mekbataljon*, M7734-118121. Försvarmakten.
- [4] UTOEM Mekbat 08 (2006). *UTOEM Mekaniserad bataljon 08, utkast*. MSS
- [5] UTOEM Mekbat lätt (2006). *UTOEM Mekaniserad bataljon Lätt, utkast*. MSS
- [6] UTOEM Manöverbataljon (2006). *UTOEM Manöverbataljon i NBG, utkast*. MSS
- [7] OrderH A Markstridsförband (2003), Arbetsutgåva, I. Gustafsson
- [8] Stenius, J. & Lindell, P-O (2005) *Verksamhetsmodell Mekaniserad Bataljon*, Underlagsrapport FOI-R--1591--SE, FOI, Avdelningen för Ledningssystem, Linköping
- [9] Stenius, J. (2006) *Verksamhetsmodell Ledningsplats*, Underlagsrapport, FOI-R--1989--SE, FOI, Avdelningen för Ledningssystem, Linköping
- [10] Lindell, P-O., Granåsen, M., Stenius, J. & Fransson, J. (2006) *Verksamhetsmodellering för TOEM Helikopter-bataljon 2010*, Arbetsutgåva, FOI, Avdelningen för Ledningssystem, Linköping
- [11] MetodH Ledn Bat (2006) Försvarmakten MSS/LTA Red: Mj S Eriksson, Arbetsutgåva 060901
- [12] Operativa spel (2006). *Operativa spel - detaljplan, 2006-04-06*. Högkvarteret, 01 615:66005
- [13] IDC2 v 602 (2006). *Utkast till nytt ledningskoncept, 2006-01-13*. Högkvarteret, 09100:60 779
- [14] Typinsatser för mekaniserade förband (2006). *Generella operativa ramvillkor för typförband, bilaga mekaniserade förband*. Högkvarteret, 09 100:69496.
- [15] Utbildningsanvisningar Batartch 04/05 (2005).

- [16] BrigR A PBat (2002). *Brigardreglemente Armén Pansarbataljon 122/90 Fu Kapitel 7-9*, M7741-120050. Försvarsmakten.
- [17] Intervju med Mj Claes Evebring, Mj Jonas Löfgren, Kn Peter Ottersten, Kpt Magnus Bender, Lt Benny Karlsson, Övlt Peter Wase, Kn Mattias Söderberg, Mj Jonas Eliasson, Mj Peter Servin, Mj Jonas Nilsson och Mj Patrik Edentoft
- [18] FM SkyddC hemsida (www.skyddsc.mil.se)
- [19] FMLS 2010 (2006). *FMLS 2010 – förtydligande med målbilden 2010 med inriktningar för verksamheten 2006, 2006-04-06*. Högkvarteret, 09 100:64336.
- [20] Scenarion från MSS fältövningar.
- [21] IDC2 v 636 (2006). *Integrerad dynamisk ledningsmetod (IDC2) version 636, 2006-09-04*. LedsystemM.
- [22] "Draft Requirements Catalogue" (CCD 01-10/6 PLP 056//05, "Standards and Criteria for EU Battlegroups" (7185/05).
- [23] Markmålsstudien (2006). *Slutrapport: Framtida Markmålsbekämpning, 2006-11-01*, HKV 21 120:70458